

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

III.

Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2019

Vypracoval: Ministerstvo pro místní rozvoj

Odbor národních a EU informačních systémů

Praha, květen 2020

Obsah

Úvod	2
1. Legislativní a nelegislativní opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek	3
2. Indikátory popisující situaci na trhu veřejných zakázek.....	7
2.1. <i>Velikost trhu veřejných zakázek.....</i>	7
2.2. <i>Údaje evidované v Informačním systému o veřejných zakázkách.....</i>	10
2.2.1. Statistiky zahájených, zadaných a zrušených veřejných zakázek	11
2.2.2. Struktura zakázek podle limitu	14
2.2.3. Struktura veřejných zakázek podle použitého zadávacího řízení	15
2.2.4. Intenzita konkurence na nabídkové straně	17
2.2.5. Podíl veřejných zakázek, které byly rozděleny na části.....	24
2.2.6. Hlavní zdroje financování a zakázky spolufinancované z EU.....	24
2.2.7. Zvláštní postupy v zadávacím řízení.....	25
2.3. <i>Veřejné zakázky zadávané na komoditních burzách .....</i>	27
3. Problémy trhu veřejných zakázek identifikované v praxi kontrolních orgánů.....	29
3.1. <i>Hlavní identifikované problémy z dozorové činnosti realizované Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek .....</i>	29
3.2. <i>Poznatky z výkonu finanční kontroly dodržování ZZVZ v orgánech veřejné správy.....</i>	33
3.3. <i>Hlavní identifikované problémy z kontrol realizovaných Nejvyšším kontrolním úřadem v oblasti veřejných zakázek .....</i>	37
4. Informační systém o veřejných zakázkách.....	39
4.1. <i>Věstník veřejných zakázek .....</i>	39
4.2. <i>Informační systém o veřejných zakázkách a modul SKD.....</i>	39
Závěr	41
Přehled zpracovatelů podkladů pro Výroční zprávu	42
Přehled použitých tabulek.....	43

Úvod

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) předkládá Výroční zprávu o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2019 v souladu s usnesením vlády ze dne 5. června 2013 č. 418, které ukládá ministru pro místní rozvoj předkládat vládě uvedenou zprávu každoročně vždy do 31. května.

V rámci kapitoly 2. popisující situaci na trhu veřejných zakázek je nutné rozlišovat celkový trh veřejných zakázek a objem zakázek, které jsou realizovány v přímém režimu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) tj. nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky. Celkový trh veřejných zakázek lze definovat jako celkový objem finančních prostředků, které zadavatelé vynaložili na nákupy či investice do služeb, dodávek či stavebních prací (tj. včetně zakázek malého rozsahu a zakázek realizovaných na základě zákonných výjimek). Objem zakázek evidovaných v Informačním systému o veřejných zakázkách (dále jen „ISVZ“) tvoří tu část celkového trhu, ve které musejí zadavatelé plnit uveřejňovací povinnosti, tedy zadané veřejné zakázky uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek.

V části týkající se zakázek evidovaných v ISVZ jsou k dispozici podrobnější informace o tom, jakým způsobem, resp. prostřednictvím kterých druhů zadávacích řízení, byly evidované finanční prostředky alokovány, který zdroj financování převládal, informace o vývoji zahájených zadávacích řízení a zadaných veřejných zakázek v průběhu roku apod.

Jsou-li ve statistické části uváděny údaje o finančních hodnotách, jedná se o hodnoty bez DPH. V případě, že některé statistiky obsahují údaje včetně DPH, je tato informace výslovně uvedena.

Součástí zprávy je také shrnutí aktivit v legislativní oblasti, v oblasti školících aktivit, přípravy metodik a dále informace od orgánů, které mají kontrolní pravomoci v oblasti zadávání veřejných zakázek, tedy Nejvyššího kontrolního úřadu, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Ministerstva financí.

1. Legislativní a nelegislativní opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek

V roce 2019 nedošlo k žádným zásadním novelizacím ZZVZ, které by měly podstatnější vliv na stávající podobu zadávání veřejných zakázek. Ministerstvo pro místní rozvoj však v tomto roce zahájilo přípravu technické novely ZZVZ, která by měla být zatím nejrozsáhlejší novelizací ZZVZ od doby jeho vyhlášení v roce 2016.

Z novelizací ZZVZ vyhlášených ve Sbírce zákonů před rokem 2019 vstoupila v roce 2019 v účinnost jen nepřímá novelizace provedená prostřednictvím novely trestního zákona (č. 287/2018 Sb.). S účinností od 1. února 2019 tak došlo k vypuštění trestných činů podílnictví a podílnictví z nedbalosti z přílohy č. 3 ZZVZ.

V roce 2019 byly ve Sbírce zákonů vyhlášeny celkem 2 novelizace ZZVZ. První z nich byla provedena nálezem Ústavního soudu, který vyšel ve Sbírce zákonů pod číslem 309/2019 Sb. Ústavní soud vyhověl návrhu na zrušení § 259 ZZVZ. S účinností od 26. 11. 2019 tak již není podání podnětu k zahájení správního řízení z moci úřední Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže zpoplatněno. Druhá novelizace, která vstoupí v účinnost až 1. 1. 2022 byla provedena zákonem č. 277/2019 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv. Bude se jednat pouze o drobné doplnění § 224 odst. 2 ZZVZ, kde se na konci textu doplní slova "a mezinárodních smluv".

V oblasti centralizovaného zadávání bylo v roce 2019 přijato usnesení vlády č. 487/2019, o Zprávě o hodnocení centrálního nákupu státu a resortních systémů centralizovaného zadávání za rok 2018 a o pravidlech Společného nákupu.

Koncem roku 2019 došlo na základě pravidelné evropské aktualizace výše limitů stanovených pro účely zadávání veřejných zakázek (tedy především limitů pro stanovení, od které výše předpokládané hodnoty je veřejná zakázka nadlimitní) k vydání nařízení vlády č. 335/2019 Sb., kterým bylo novelizováno nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek.

V případě všech limitů došlo k jejich snížení, a to s účinností od 1. ledna 2020:

Tabulka 1 Limity pro zadávání VZ

Druh veřejné zakázky, typ zadavatele	Finanční limit v Kč bez DPH
dodávky a služby u veřejného zadavatele na státní úrovni	3 568 000
dodávky a služby u veřejného zadavatele na nižší úrovni	5 494 000

dodávky a služby v oblasti obrany nebo bezpečnosti a služby v případě sektorové veřejné zakázky	10 989 000
stavební práce	137 366 000
zvláštní služby u klasických veřejných zakázek	19 257 000
zvláštní služby u sektorových veřejných zakázek, vyčlenění části u stavebních prací	25 676 000
vyčlenění části u dodávek a služeb	2 054 000

V roce 2019 zahájilo Ministerstvo pro místní rozvoj přípravu technické novely ZZVZ, která bude mít za úkol zpřesnit ustanovení, u kterých dochází k výkladovým či aplikačním problémům, opravit zjištěné nedostatky v transpozici evropských směrnic a odstranit naopak některá neodůvodněná zpřísnění oproti evropským směrnicím. Navrhované modifikace se budou týkat specifických pravidel pro určení předpokládané hodnoty, bankovní záruky, důsledků plynoucích z nedodržení zadávací lhůty, prokazování kvalifikace před uzavřením smlouvy a bližší specifikace povinné elektronické komunikace. Úpravy jsou dále navrhovány i v oblasti zjednodušeného režimu, rámcových dohod a dynamických nákupních systémů. Návrh novely byl v lednu 2020 předložen do meziresortního připomínkového řízení. V současné době (duben 2020) probíhá vypořádání připomínek.

Na evropské úrovni byla v roce 2019 přijata do oblasti zadávání veřejných zakázek zasahující legislativa, která se však primárně týká podpory čisté mobility. Dne 12. 7. 2019 byla v Úředním věstníku Evropské unie publikována Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1161 ze dne 20. června 2019, kterou se mění Směrnice 2009/33/ES o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel (dále jen „novela směrnice o čistých vozidlech“). Česká republika má na provedení transpozice této evropské legislativy 2 roky, implementační předpis musí vstoupit v účinnost do 2. srpna 2021.

Novela směrnice o podpoře čistých vozidel přinese zadavatelům nadlimitních veřejných zakázek povinnost dodržet při pořizování silničních vozidel a určených dopravních služeb stanovené minimální podíly ekologických vozidel. Obdobně budou muset být takovéto minimální podíly dodrženy při pořizování veřejných služeb v přepravě cestujících státem, kraji a obcemi na základě zákona o veřejných službách v přepravě cestujících.

Uvedené minimální podíly ekologických vozidel budou následující: U lehkých užitkových vozidel, s emisemi CO₂ do 50 g/km a do 80 % emisních limitů, pokud jde o látky znečišťující ovzduší (PN a NO_x) v reálném provozu, 29,7 % do roku 2025, stejný podíl i do roku 2030, kde se pak jedná o vozidla bezemisní. U nákladních vozidel 9 % do roku 2025 a 11 % do roku 2030. U autobusů 41 % do roku 2025

a 60 % do roku 2030. U autobusů bude muset navíc být polovina z uvedených podílů plněna prostřednictvím zcela bezemisních vozidel. Ministerstvo pro místní rozvoj jakožto gestor novely směrnice o čistých vozidlech zahájilo neprodleně přípravu transpozice a na konci února 2020 předalo návrh implementačního předpisu do meziresortního připomínkového řízení. V současné době (duben 2020) probíhá vypořádání připomínek.

Na evropské úrovni se v roce 2019 projednával návrh nařízení, které by zavedlo Mezinárodní nástroj pro zadávání veřejných zakázek (řešící přístup zboží a služeb třetích zemí na vnitřní trh EU s veřejnými zakázkami a postupy podporující jednání o přístupu zboží a služeb z EU k veřejným zakázkám ve třetích zemích). Jednání o návrhu v současné době (duben 2020) pokračují.

V rámci podpory při zadávání veřejných zakázek MMR nadále pokračuje ve svých zavedených aktivitách v oblasti metodické a vzdělávací. Metodiky k aplikaci ZZVZ, které MMR průběžně aktualizuje a doplňuje, jsou rozděleny na procesní, formální, speciální, oborové/odborné, obecné a metodiky k uveřejňování. MMR také uveřejňuje celou řadu metodických stanovisek reagujících na aktuální výkladové problémy zákona.

Metodiky včetně výkladových stanovisek jsou dostupné na Portálu o veřejných zakázkách a koncesích (www.portal-vz.cz).

Níže jsou uvedeny příklady stanovisek a metodik uveřejněných v roce 2019:

- Stanovisko expertní skupiny k možnosti využití výpisů z evidence rejstříků trestů členských států EU k prokazování základní způsobilosti
- Stanovisko expertní skupiny ke sdělování údajů z nabídek v elektronické podobě
- Stanovisko expertní skupiny k předkládání elektronických kopií a elektronických originálů dokladů v zadávacím řízení
- Stanovisko expertní skupiny k podepisování společných nabídek
- Společné stanovisko MMR a MPSV k problematice vyhrazených zakázek
- Stanovisko k vyhlášce č. 169/2016 Sb.
- Stanovisko k zastupitelnosti uveřejnění smlouvy na profilu zadavatele jejím dobrovolným uveřejněním v registru smluv
- Metodika k tématu odpovědného veřejného zadávání (ve spolupráci s MPSV).

MMR v souvislosti s přijetím ZZVZ zavedlo od října 2016 intenzivní vzdělávací program pro veřejné zakázky určený nejen zadavatelům, ale i dodavatelům a např. i osobám,

které kontrolují zadávání veřejných zakázek, který je z důvodů co největší využitelnosti cílen i na praktickou stránku zadávání veřejných zakázek a je rozlišen podle míry zkušeností jeho adresátů na semináře určené pro začátečníky a pro zkušené zadavatele. Zaměřuje se vždy na konkrétní oblast úpravy v ZZVZ, zahrnuty jsou ale i specializované semináře zaměřené tematicky např. dle předmětu plnění veřejné zakázky. Jednotlivé části vzdělávacího programu jsou ve většině případů koncipovány jako půldenní semináře.

V rámci vzdělávacího programu bylo uspořádáno za rok 2019 přes 36 školení, na kterých bylo proškolen přes 2 100 osob. Mimo samotný vzdělávací program proškolili zaměstnanci MMR v roce 2019 dalších téměř 2 000 osob v rámci odborných setkání po celé České republice. V květnu a listopadu 2019 se např. uskutečnily dvoudenní odborné semináře pro nemocnice zaměřené na problematiku zadávání veřejných zakázek na léčiva a zdravotnický materiál. V červnu a prosinci 2019 byly pak realizovány celodenní konference „Den s veřejnými zakázkami“ pro širokou odbornou veřejnost, věnované řadě aktuálních témat z oblasti zadávání veřejných zakázek.

V roce 2019 bylo realizováno 12 školení NEN s celkovým počtem 471 účastníků. V roce 2019 MMR zaznamenalo pokles zájmu o stávající školení NEN, což bylo dáno přípravou nové verze NEN pro zadavatele v HTML 5 a současně již proškoleným velkým počtem uživatelů NEN. Celkově bylo ke dni 31. 12. 2019 proškolen 6 617 zadavatelů a dodavatelů na více než 200 školeních.

2. Indikátory popisující situaci na trhu veřejných zakázek

Následující podkapitoly se zabývají popisem velikosti a struktury trhu veřejných zakázek v České republice, k čemuž je využit soubor vybraných indikátorů kalkulovaných na základě údajů z ISVZ i dalších veřejně dostupných zdrojů (např. informační portál Monitor atd.). Větší prostor je věnován trhu veřejných zadavatelů, neboť jejich podíl na celkovém objemu veřejných zakázek je dominantní. Sektoroví zadavatelé, jak jsou dále v textu označováni zadavatelé zadávající sektorovou zakázku, jsou v první řadě podnikatelé, kteří nehopodaří s veřejnými prostředky (pokud současně nezadávají zakázku dominantně financovanou z veřejných rozpočtů).

2.1. Velikost trhu veřejných zakázek

Údaje o trhu veřejných zakázek za rok 2019 byly stejně jako v letech předchozích získány na základě analýzy vývoje relevantních makroekonomických ukazatelů a rozboru údajů o výdajích z veřejných rozpočtů a datech obsažených v ISVZ. Prezentované údaje zahrnují vedle zakázek evidovaných v ISVZ rovněž veřejné zakázky malého rozsahu a veřejné zakázky zadávané v režimu výjimek dle § 29 a 30 ZZVZ. Velikost trhu veřejných zakázek tedy představuje celkový objem finančních prostředků, které zadavatelé vynaložili na nákupy či investice do služeb, dodávek či stavebních prací. Trh veřejných zakázek je tvořen jak veřejnými¹, tak sektorovými² zadavateli. Pro lepší porovnatelnost údajů o velikosti trhu veřejných zakázek a finančních prostředcích evidovaných v ISVZ byla v této a následující podkapitole navýšena hodnota finančních prostředků v ISVZ o efektivní sazbu DPH³.

V roce 2019 pokračoval trh veřejných zakázek v růstu. Meziročně se jeho hodnota zvýšila o 33 mld. Kč, což představuje nárůst o více než 5 %. Trh rostl poměrně výrazně u veřejných zadavatelů o 43 mld. Kč (meziroční růst o 8 %), zatímco sektoroví zadavatelé vykázali pokles o 10 mld. Kč. Na rozdíl od roku 2018, kdy byl růst trhu veřejných zakázek dominantně tažen investicemi, v roce 2019 rostly investiční i neinvestiční zakázky zhruba stejným tempem. V prvním případě se to

---

¹ Veřejný zadavatel je definován v § 4 ZZVZ jako Česká republika, státní příspěvková organizace, Česká národní banka, územní samosprávné celky nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, a jiná právnická osoba definovaná zákonem. Pro účely statistik jsou jako veřejní zadavatelé označeni i zadavatelé zadávající zakázku dominantně financovanou z veřejných rozpočtů.

² Jedná se o zadavatele zadávající sektorovou veřejnou zakázku dle § 151 ZZVZ

³ Efektivní sazba DPH pro veřejné zadavatele je počítána jako 3/4 základní sazby DPH a 1/4 průměru snížených sazeb DPH v daném roce. Pro sektorové zadavatele efektivní sazba DPH odpovídá základní sazbě DPH.

na makroekonomické úrovni projevilo pokračujícím nárůstem tvorby hrubého fixního kapitálu sektoru vládních institucí o 18 mld. Kč.

Jak již bylo uvedeno, pokles zaznamenaly veřejné zakázky sektorových zadavatelů, a to meziročně o 10 mld. Kč. Jak však ukazují data za předchozí roky, je velikost zakázek těchto zadavatelů daleko více rozkolísána, než je tomu u zadavatelů veřejných.

Ve vztahu k HDP rozsah trhu mírně meziročně poklesl a to o 0,1 p.b. na 11,78 %, což je ve srovnání s desetiletým průměrem (2009-2018), který činí 12,62 %, stále nižší hodnota.

Vývoj trhu v roce 2020 lze jen velmi hrubě odhadovat, a to vzhledem k zasažení České republiky epidemií koronaviru. Nicméně rozsah zadaných zakázek dle ISVZ v roce 2019 oproti roku předchozímu poklesl, takže již nelze očekávat výraznější nárůsty. Celkový výsledek pak bude velmi závislý na tom, jakou fiskální politiku bude vláda v této době aplikovat. Zatím lze předpokládat, že nedojde k výraznější redukci veřejných výdajů, což by směřovalo k zachování zhruba stejného rozsahu veřejných zakázek veřejných zadavatelů. Rizikem je však možnost výpadku produkčních kapacit na straně dodavatelů, zejména pokud by byli jejich zaměstnanci zasaženi nákazou, což by mohlo vést ke zpomalování realizace zejména velkých investičních projektů.

Z hlediska ukazatele podílu na HDP lze očekávat jeho nárůst, a to z důvodu předpokládaného poměrně výrazného ekonomického propadu. Jak budou reagovat sektoroví zadavatelé na ekonomické problémy je zatím nejasné, spíše však lze očekávat stagnaci nebo mírný pokles.

Tabulka 2 Základní údaje o trhu veřejných zakázek (VZ) v letech 2014 – 2019

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
HDP v mld. Kč (běžné ceny)	4 314	4 596	4 768	5 047	5 324	5 652
Celkové výdaje sektoru vládních institucí v mld. Kč	1 831	1 916	1 883	1 966	2 166	2 328
<i>z toho tvorba hrubého fixního kapitálu v mld. Kč</i>	178	236	155	171	224	242
Fiskální úsilí v mld. Kč	-51,8	9,2	71,5	5,0	-26,6	-45,2
Trh veřejných zakázek v mld. Kč	581	583	478	542	633	666
- veřejní zadavatelé	440	500	420	445	517	560
- sektoroví zadavatelé	141	83	58	97	116	106
Podíl trhu VZ na HDP (v %)	13,47	12,69	10,03	10,74	11,89	11,78
Evidováno v ISVZ v mld. Kč	451	317	323	399	595	408
Podíl VZ evidovaných v ISVZ na trhu VZ (v %)	77,62	54,37	67,57	73,62	93,97	61,26

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - leden 2020, Fiskální výhled - listopad 2019, Informační systém o veřejných zakázkách, zpracoval doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D. VŠE Praha.

Pozn.: * V případě roku 2019 se jedná o odhad na základě dostupných údajů (stav k 30. 3. 2020).
Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

Tabulka 3 Podíl prostředků alokovaných veřejnými a sektorovými zadavateli na celkové velikosti trhu veřejných zakázek

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Veřejní zadavatelé (mld. Kč)	440	500	420	445	517	560
v % HDP	10,20	10,88	8,81	8,82	9,71	9,91
Sektoroví zadavatelé (mld. Kč)	141	83	58	97	116	106
v % HDP	3,27	1,81	1,22	1,92	2,18	1,88
Trh VZ celkem (mld. Kč)	581	583	478	542	633	666
v % HDP	13,47	12,69	10,03	10,74	11,89	11,78
HDP, běžné ceny (mld. Kč)	4 314	4 596	4 768	5 047	5 324	5 652

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - leden 2020, Fiskální výhled - listopad 2019, Informační systém o veřejných zakázkách, zpracoval doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D. VŠE Praha.

Pozn.: V hodnotách jsou zahrnuty i údaje o VZMR a výjimkách definovaných zákonem.

* V případě roku 2019 se jedná o odhad na základě dostupných údajů (stav k 30.3. 2020).
Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

Pro úplnost je nutné uvést, že údaje za rok 2019 byly vypočítány z dat dostupných k 30. 3. 2020. V budoucnu lze očekávat jejich zpřesnění v návaznosti na dostupnost přesnějších údajů například o hospodaření zdravotních pojišťoven nebo hospodaření akciových společností a státních podniků, které spadají do kategorie veřejných zadavatelů.

2.2. Údaje evidované v Informačním systému o veřejných zakázkách

V ISVZ jsou evidovány pouze ty veřejné zakázky, u kterých zákon ukládá zadavatelům povinnost uveřejňovat základní informace prostřednictvím stanovených formulářů ve Věstníku veřejných zakázek. Za správnost údajů uvedených ve formulářích zodpovídá vždy zadavatel. MMR provádí u zakázek evidovaných v ISVZ ruční opravy cen (z ceny uvedené v Kč vč. DPH nebo v cizí měně na cenu v Kč bez DPH) a doplňuje údaje o zadavatelích a dodavatelích (zejména chybějící IČO).

V roce 2019 došlo k výraznému meziročnímu poklesu hodnoty zadaných zakázek evidovaných v ISVZ o 113 mld. Kč. Došlo tak ke korekci velmi vysoké hodnoty z roku 2018, která byla způsobena zadáním řady velkých zakázek s délkou plnění přesahující jeden rok.

Zde je nutné uvést, že hodnota evidovaných zakázek je určitým předstihovým indikátorem vývoje trhu veřejných zakázek v dalších letech. Příkladem může být pokles evidovaných zakázek v roce 2015, který indikoval redukci trhu veřejných zakázek v roce 2016, nebo nárůsty v letech 2017 a 2018, které se projevíly zvětšením trhu veřejných zakázek v letech 2018 a 2019. Lze tedy očekávat, že trh veřejných zakázek v roce 2020 nebude v absolutní hodnotě výrazně vyšší než v roce předešlém.

Z hlediska poměru zakázek evidovaných v ISVZ na celkovém trhu se v roce 2019 hodnota pohybuje mírně nad 61 %, což je 5 procentních bodů pod dlouhodobým průměrem.

Tabulka 4 Podíl objemu finančních prostředků VZ evidovaných ISVZ na celkovém trhu veřejných zakázek

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Trh veřejných zakázek (mld. Kč)	581	583	478	542	633	666
Evidováno v IS VZ (mld. Kč)	451	317	323	399	595	408
Podíl (%)	77,62	54,37	67,57	73,62	93,97	61,26

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - leden 2020, Fiskální výhled - listopad 2019, Informační systém o veřejných zakázkách, zpracoval doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D. VŠE Praha.
Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 30. 3. 2020

Pozn.: Údaje za rok 2018 byly zpřesněny.

* V případě roku 2019 se jedná o odhad velikosti trhu veřejných zakázek na základě dostupných údajů (stav k 30. 3. 2020).

Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

V následujících kapitolách uvádíme statistiky, které se věnují struktuře té části trhu veřejných zakázek, která je evidována v ISVZ, konkrétně ve Věstníku veřejných zakázek.

2.2.1. Statistiky zahájených, zadaných a zrušených veřejných zakázek

Tato kapitola je věnována zahájeným zadávacím řízením, zadaným veřejným zakázkám a zrušeným zadávacím řízením uveřejněným prostřednictvím příslušných formulářů ve Věstníku veřejných zakázek (dále jen „Věstník“), které jsou evidovány v ISVZ.

Níže uvedené statistiky je ovšem nutné interpretovat s ohledem na skutečnost, že ne všechny veřejné zakázky v režimu zákona jsou povinně zahajovány odesláním oznámení do Věstníku. Například zjednodušené podlimitní řízení (dále jen „ZPŘ“) je zahajováno uveřejněním výzvy na profilu zadavatele dle ZZVZ s tím, že pokud zadavatel hodlá současně poslat výzvu i přímo vybraným dodavatelům, musí jich být alespoň 5. Pokud je pak veřejná zakázka v ZPŘ zadána, je uveřejněno oznámení o zadání ve Věstníku. V případě jednacního řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“) lze zadávací řízení zahájit odesláním výzvy k jednání, výzvy k podání nabídek nebo zahájením jednání s dodavatelem, zadání veřejné zakázky je však již povinně oznamováno ve Věstníku. Z tohoto důvodu je u zakázek evidovaných ve Věstníku počet zadaných zakázek vyšší než počet zahájených zadávacích řízení.

Zahájená zadávací řízení

V roce 2019 bylo v ISVZ evidováno celkem 8 281 zahájených zadávacích řízení, což představuje pokles o 329 zadávacích řízení oproti roku 2018, kdy bylo evidováno 8 610 zahájených zadávacích řízení. V průběhu roku 2019 bylo nejvíce zadávacích řízení (celkem 55 % z celkového počtu) zahajováno od dubna do září.

Tabulka 5 Zadávací řízení (ZŘ) zahájená v roce 2019

Přehled po měsících			Přehled po kvartálech		
Měsíc	Počet ZŘ	v % z celého roku	Kvartál	Počet ZŘ	v % z celého roku
Leden	632	7,6	1.	1 962	23,7%
Únor	613	7,4			
Březen	717	8,7			
Duben	757	9,1	2.	2 303	27,8%
Květen	768	9,3			
Červen	778	9,4			
Červenec	759	9,2	3.	2 254	27,2%
Srpen	744	9,0			
Září	751	9,1			
Říjen	639	7,7	4.	1 762	21,3%
Listopad	607	7,3			
Prosinec	516	6,2			
Celkem 2019	8 281	100,0%	Celkem	8 281	100,0%

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Zadané veřejné zakázky

V roce 2019 byly v ISVZ evidovány zadané zakázky o celkové hodnotě 342 mld. Kč, což je výrazný pokles o 158 mld. Kč oproti roku 2018, kdy hodnota zadaných zakázek činila 500 mld. Kč. Počet zadaných zakázek meziročně také klesl o 1 418 (z 14 890 v roce 2018 na 13 472 v roce 2019).

Evidované zadané zakázky mají v roce 2019 obdobnou celkovou hodnotu jako v roce 2018, jejich počet je ovšem větší než v roce 2017.

Tabulka 6 Veřejné zakázky zadané v roce 2019

Přehled po měsících					Přehled po kvartálech				
Měsíc	Hodnota VZ bez DPH (mln. Kč)	Fin. objem v %	Počet VZ	Podíl VZ v %	Kvartál	Hodnota VZ bez DPH (mln. Kč)	Fin. objem v %	Počet VZ	Podíl VZ v %
Leden	29	8,5 %	1 092	8,1 %	1.	87	25,4 %	2 811	20,9 %
Únor	25	7,3 %	781	5,8 %					
Březen	33	9,5 %	938	7,0 %					
Duben	39	11,3 %	1 095	8,1 %	2.	87	25,5 %	3 418	25,4 %
Květen	27	7,9 %	1 184	8,8 %					
Červen	21	6,3 %	1 139	8,5 %					
Červenec	33	9,7 %	1 337	9,9 %	3.	86	25,0 %	3 756	27,9 %
Srpen	33	9,7 %	1 245	9,2 %					
září	19	5,6 %	1 174	8,7 %					
Říjen	30	8,7 %	1 317	9,8 %	4.	82	24,1 %	3 487	25,9 %
Listopad	25	7,3 %	1 130	8,4 %					
Prosinec	28	8,1 %	1 040	7,7 %					
Celkem 2018	342	100,0%	13 472	100,0%	Celkem	342	100,0%	13 472	100,0%

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Zrušená zadávací řízení

U celkového počtu zrušených zadávacích řízení byl zaznamenán mírný pokles, a to o 122 na celkových 2 469. V relativním vyjádření dosáhl v roce 2019 podíl zrušených zadávacích řízení na zahájených zadávacích řízeních uveřejněných ve Věstníku 31 % a na zadaných zakázkách 19 %.

Tabulka 7 Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2019

Druh zadavatele	Počet rušících formulářů
Veřejný	2 346
Sektorový	123
Celkem	2 469

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Tabulka 8 Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2018

Druh zadavatele	Počet rušících formulářů
Veřejný	2 478
Sektorový	103
Celkem	2 581

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 15. 2. 2019

2.2.2. Struktura zakázek podle limitu

Rozložení zadaných veřejných zakázek evidovaných v ISVZ a uveřejněných ve Věstníku podle limitu nevykázalo mezi roky 2018 a 2019 výraznější změny, i když lze pozorovat mírné vyrovnávání v počtu zadaných nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek oproti roku 2018. Z hlediska počtu jsou i nadále dominantní zakázky podlimitní (48 %), avšak z hlediska objemu jednoznačně nadlimitní (75 %). Přesně 1 % evidovaných zakázek co do počtu tvoří zakázky malého rozsahu, o nichž zadavatelé informují dobrovolně prostřednictvím národních formulářů ve Věstníku.

Tabulka 9 Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2019

Limit VZ	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Nadlimitní	6 116	45,4 %	257	75,2 %
Podlimitní	6 453	47,9 %	65	18,9 %
VZMR	137	1,0 %	2	0,5 %
Neuvedeno	766	5,7 %	19	5,4 %
Celkem	13 472	100,0 %	342	100,0 %

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

V případě položky „Neuvedeno“ se jedná se o veřejné zakázky, u nichž zadavatel v příslušném formuláři (resp. žádosti) neoznačil typ dle limitu.

Tabulka 10 Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2018

Limit VZ	Počet zadanych VZ	Podíl zadanych VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Nadlimitní	6 413	43,1 %	342	68,3 %
Podlimitní	7 394	49,7 %	78	15,6 %
VZMR	192	1,3 %	0	0,1 %
Neuvedeno	891	6,0 %	80	16,0 %
Celkem	14 890	100,0 %	500	100,0 %

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 15. 2. 2019
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.
V případě položky „Neuvedeno“ se jedná se o veřejné zakázky, u nichž zadavatel v příslušném formuláři (resp. žádosti) neoznačil typ dle limitu.

2.2.3. Struktura veřejných zakázek podle použitého zadávacího řízení

Fungování trhu veřejných zakázek je významně ovlivňováno zastoupením jednotlivých druhů zadávacích řízení, přičemž jako žádoucí se jeví co nejvyšší využití otevřených řízení, která umožňují maximálně využít konkurenční boj dodavatelů ve prospěch zadavatele.

Následující tabulka 11 ukazuje strukturu veřejných zakázek podle druhů zadávacích řízení evidovaných v ISVZ v roce 2019 dle druhu zadavatele. V případě veřejných zadavatelů nadále sledujeme pozitivní trendy. Podíl otevřených řízení na celkové hodnotě veřejných zakázek evidovaných v ISVZ sice meziročně klesl (68 % v roce 2018, 42 % v roce 2019), ale podíl na celkovém počtu realizovaných otevřených řízení stoupl o 0,3 procentní body na 44,8%. Nárůst podílu na celkové hodnotě zadanych zakázek v roce 2019 pozorujeme u transparentních zjednodušených podlimitních řízení (15 %) a užších řízení (17 %). Objem zakázek v JŘBU nepřekročil 8 %. Ostatní druhy zadávacích řízení zůstávají v případě veřejných zadavatelů marginální, pouze u jednacích řízení s uveřejněním byl sledován meziroční pokles hodnoty zadanych zakázek z 14 na 5 mld. Kč. V roce 2019 bylo zadáno 5 veřejných zakázek na základě řízení o inovačním partnerství v celkové hodnotě 85 mil. Kč.

V případě sektorových zadavatelů můžeme pozorovat změnu oproti předchozímu roku. V roce 2019 došlo k snížení podílů JŘBU na základě počtu veřejných zakázek a naopak ke zvýšení podílu jednacích řízení s uveřejněním na celkovém počtu veřejných zakázek. Z hlediska finančního objemu se v roce 2019 zvýšil podíl otevřeného řízení na úkor jednacích řízení s uveřejněním a řízení se soutěžním dialogem, které sektoroví zadavatelé ve sledovaném roce vůbec nevyužili.

Tabulka 11 Statistika zadaných veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2019

Druh zadávacího řízení	Veřejní zadavatelé				Sektoroví zadavatelé			
	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Otevřené řízení	5 752	44,8 %	149	41,7 %	266	41,7 %	46	52,4 %
Zjednodušené podlimitní řízení	5 259	41,0 %	37	14,7 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Jednací řízení bez uveřejnění	780	6,1 %	19	7,5 %	176	27,6 %	16	18,2 %
Užší řízení	968	7,5 %	42	16,6 %	11	1,7 %	1	1,6 %
Jednací řízení s uveřejněním	54	0,4 %	5	1,9 %	185	29,0 %	25	27,9 %
Řízení se soutěžním dialogem	16	0,1 %	2	0,6 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Řízení o inovačním partnerství	5	0,04 %	0,1	0,03 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Celkem	12 834	100,0 %	254	100,0 %	638	100,0 %	88	100,0 %

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 12 Statistika zadaných veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2018

Druh zadávacího řízení	Veřejní zadavatelé				Sektoroví zadavatelé			
	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Otevřené řízení	6 316	44,3%	273	67,5%	288	44,9%	37	39,0%
Zjednodušené podlimitní řízení	5 920	41,5%	45	11,0%	0	0%	0	0%
Jednací řízení bez uveřejnění	897	6,3%	19	4,6%	202	31,5%	17	18,3%
Užší řízení	1 043	7,3%	53	13,1%	5	0,8%	0	0,4%
Jednací řízení s uveřejněním	50	0,4%	14	3,4%	143	22,3%	37	39,2%
Řízení se soutěžním dialogem	21	0,1%	1	0,4%	4	0,6%	3	3,1%
Řízení o inovačním partnerství	1	0,01%	0,004	0,001%	0	0%	0	0%
Celkem	14 248	100,0%	405	100,0%	642	100,0%	96	100,0%

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 15. 2. 2019
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Počet a hodnota realizovaných soutěží o návrh

Nízký počet soutěží o návrh lze odůvodnit tím, že jen malé množství připravovaných soutěží svou předpokládanou hodnotou překročí zákonný limit pro povinný postup dle ZZVZ. Počet evidovaných soutěží o návrh meziročně klesl o 45 %, finanční objem klesl o 62 %. Z hlediska předmětu byly realizovány soutěže o návrh zejména v oblasti architektonických řešení, územního plánování či umění.

Tabulka 13 Počet a hodnota realizovaných soutěží o návrh

Rok	Počet realizovaných soutěží o návrh v daném roce	Celková konečná hodnota bez DPH (mil. Kč)
2019	17	16
2018	31	42

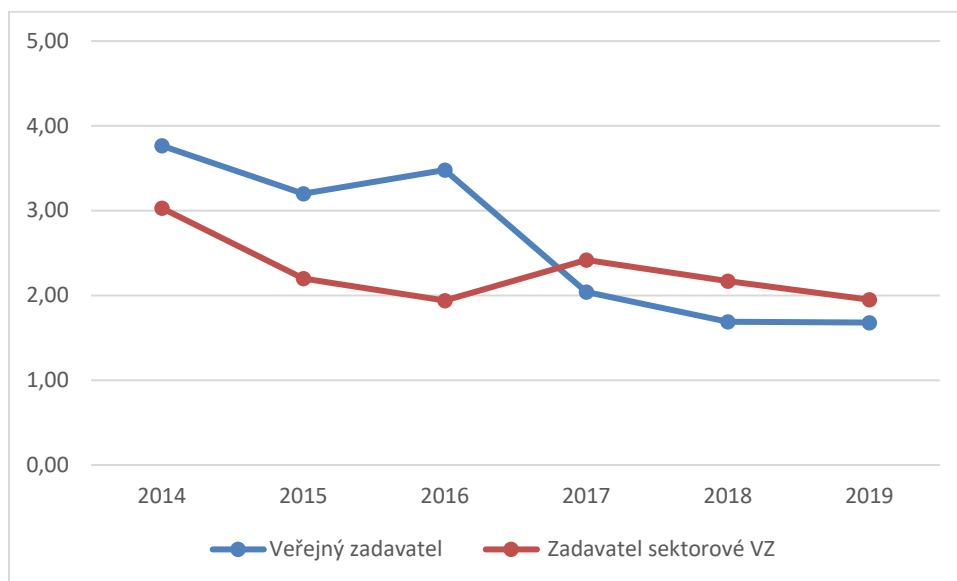
Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni ke dni 14. 2. 2020 za rok 2019 a ke dni 15. 2. 2019 za rok 2018

2.2.4. Intenzita konkurence na nabídkové straně

Jedním ze základních předpokladů efektivního fungování trhu veřejných zakázek je dostatečná míra konkurence na nabídkové straně, kterou lze vyjádřit průměrným počtem nabídek podaných do zadávacích řízení. Dostatečný počet nabídek umožňuje v důsledku existence konkurenčního efektu (nepřímo úměrný vztah mezi počtem podaných nabídek a vysoutěženou cenou) dosahování příznivých cen pro zadavatele. Cílem však není usilovat o stále vyšší počet nabídek, ale dosažení optimálního počtu (v závislosti na velikosti nabídky a odvětví), kdy dojde k vyčerpání potenciálu konkurenčního efektu, aniž by přitom neúměrně rostly administrativní náklady na straně zadavatele. Jelikož ZZVZ umožňuje provést posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení až po hodnocení nabídek, může dojít k dalšímu snížení administrativní náročnosti a vyšší míře konkurence, a to zejména u standardních zakázek s jednoduchými kritérii hodnocení.

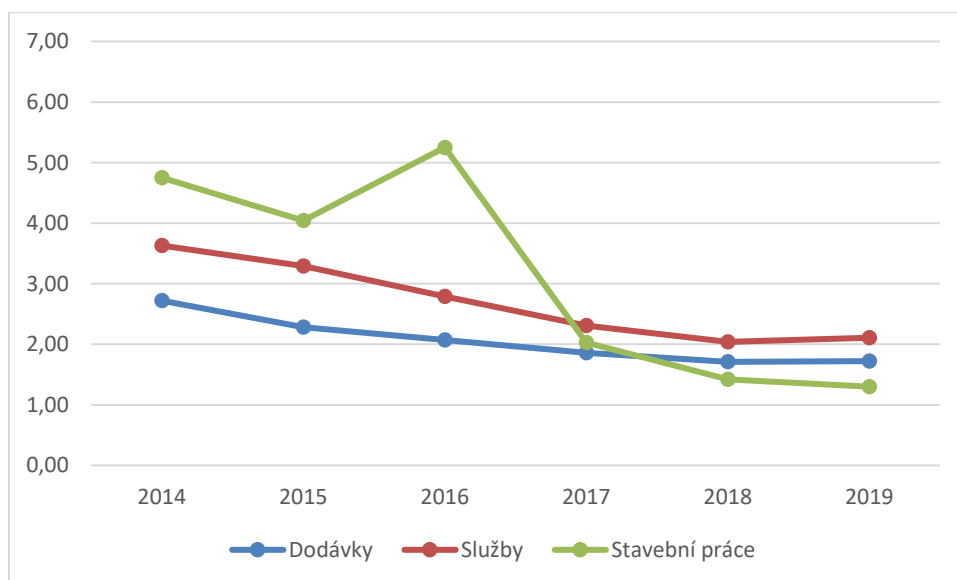
Ukazatel průměrného počtu podaných nabídek u zadaných zakázek veřejných zadavatelů v roce 2019 meziročně klesl na hodnotu 1,68, což se oproti roku 2018 (1,69) dá počítat jako zanedbatelný pokles. I přes vysoký podíl transparentních druhů zadávacích řízení se ovšem stále nedaří zintenzivnit konkurenci na straně nabídky.

Průměrný počet nabídek u sektorových zadavatelů se v roce 2019 také snížil, hodnotou 1,95 však již třetím rokem předčil průměrný počet nabídek u zakázek veřejných zadavatelů.

Graf 1 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) v letech 2014 – 2019

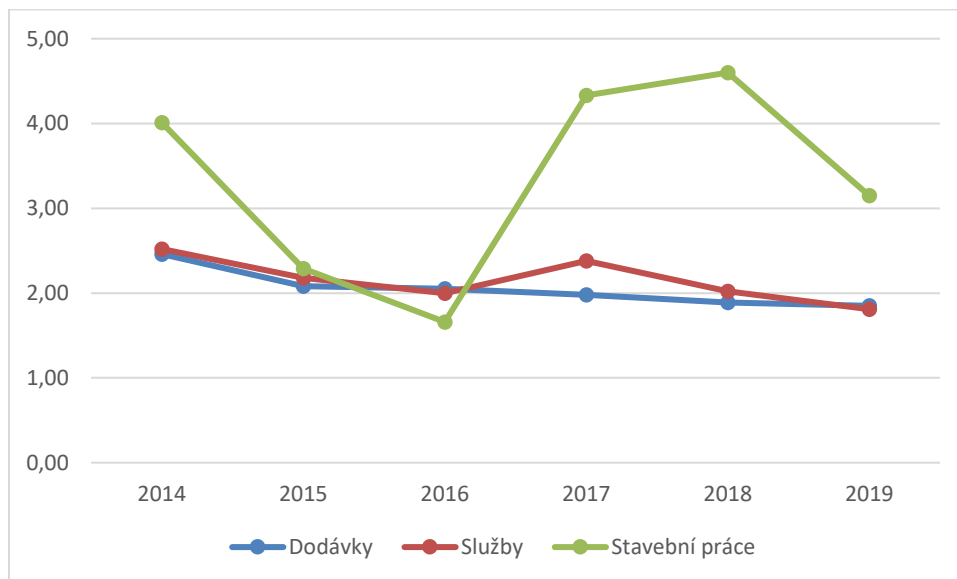
Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Naopak u průměrného počtu nabídek u veřejných zadavatelů lze sledovat mírný nárůst u služeb (z 2,04 na 2,11) a dodávek (z 1,71 na 1,72). Stavební práce mají stále klesající tendenci (z 1,42 na 1,30), i když již ne tak výraznou, jako z roku 2017 na rok 2018.

Graf 2 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) dle druhu VZ v letech 2014 - 2019 – Veřejný zadavatel

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

V případě sektorových zadavatelů došlo meziročně k výraznému poklesu průměrného počtu nabídek u stavebních prací (ze 4,6 nabídek v roce 2018 na 3,15 v roce 2019). U dodávek a služeb byl také zaznamenán mírný pokles.

Graf 3 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) dle druhu VZ v letech 2014 - 2019 – Sektorový zadavatel

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Intenzitu konkurence lze vyhodnotit také prostřednictvím distribuce počtu nabídek ve sledovaném souboru zadávacích řízení, což je pro veřejné zadavatele zachyceno v následujících histogramech, které porovnávají vývoj v absolutních i relativních hodnotách. Aby bylo možné lépe vystihnout trendy v této oblasti, uvádíme v grafech 4 – 9 údaje od roku 2014.

V případě stavebních zakázek došlo k opětovnému zhoršení situace, jelikož podíl zakázek zadaných pouze na základě jedné nabídky již druhým rokem meziročně vzrostl z 88 % na 90 %.

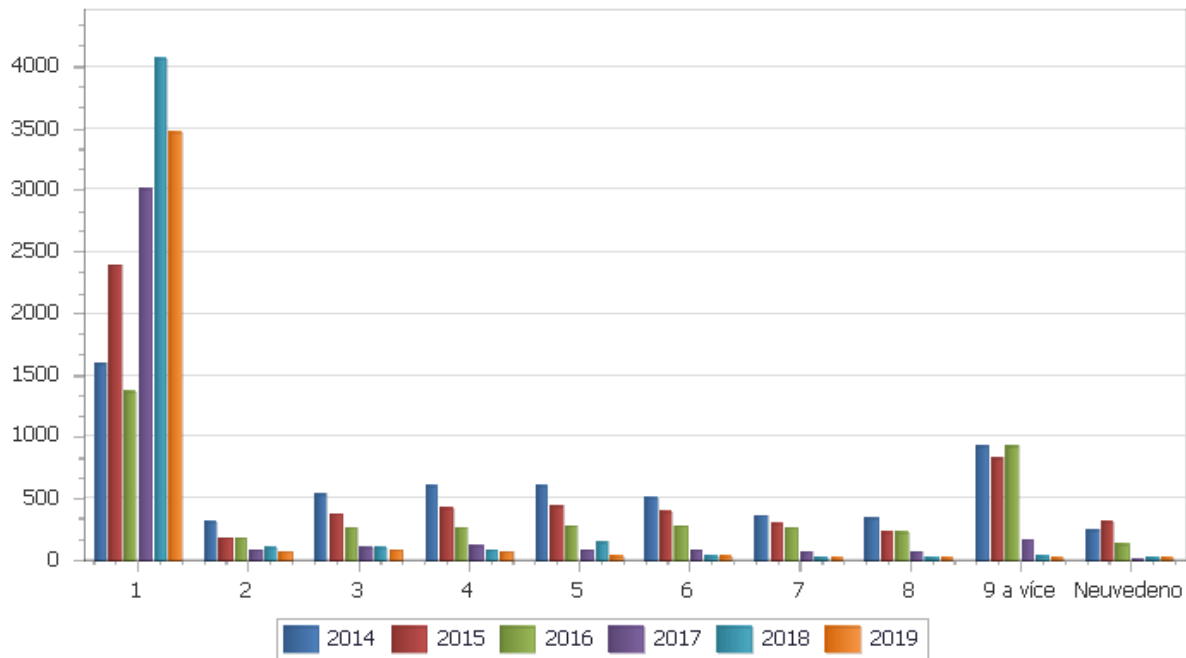
U veřejných zakázek na služby můžeme pozorovat stejný trend jako u zakázek na stavební práce, tj. stoupl podíl zakázek zadaných pouze na základě jedné nabídky, podíl v roce 2019 činil 60 %, v roce 2018 činil 58 %. Naproti tomu ale klesl podíl zakázek se 3 nabídkami (z 12 % v roce 2018 na 11 % v roce 2019).

V případě veřejných zakázek na dodávky naopak klesl podíl zakázek zadaných na základě jedné nabídky z 69 % v roce 2018 na 68 % v roce 2019.

Podíly zadaných zakázek s jedinou nabídkou lze jednoznačně považovat za příliš vysoké, a to zejména v sektoru stavebnictví, který se vyznačuje vysokou mírou konkurence. Navíc se situace nezlepšuje ani přes stávající pokles významu JŘBU.

Graf 4 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2014 -2019 (veřejný zadavatel, stavební práce)

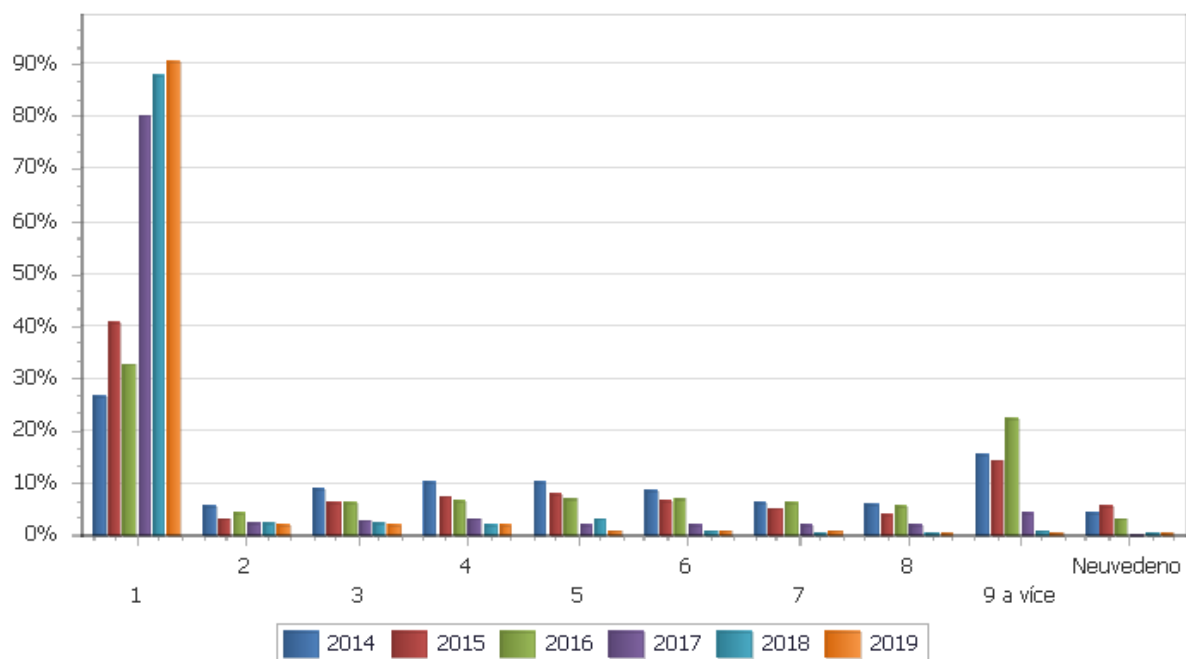
Rozdělení podle počtu zakázek za rok

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Graf 5 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2014 - 2019 (veřejný zadavatel, stavební práce)

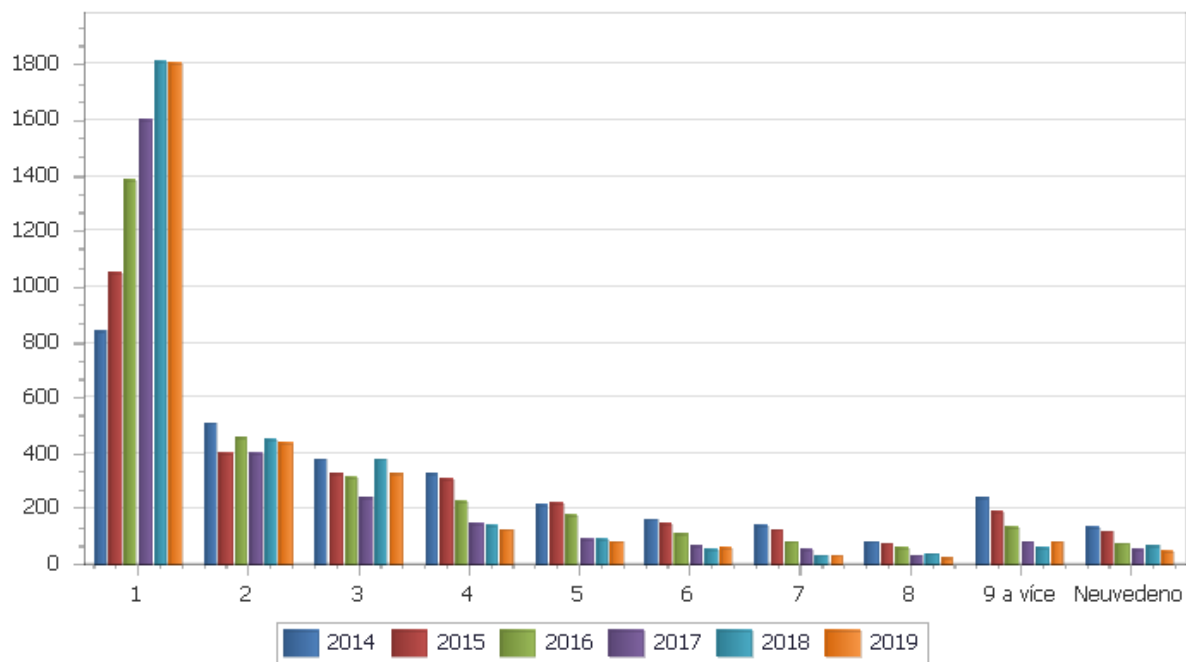
Rozdělení podle procenta zakázek za rok

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Graf 6 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadáných zakázek v letech 2014 -2019 (veřejný zadavatel, služby)

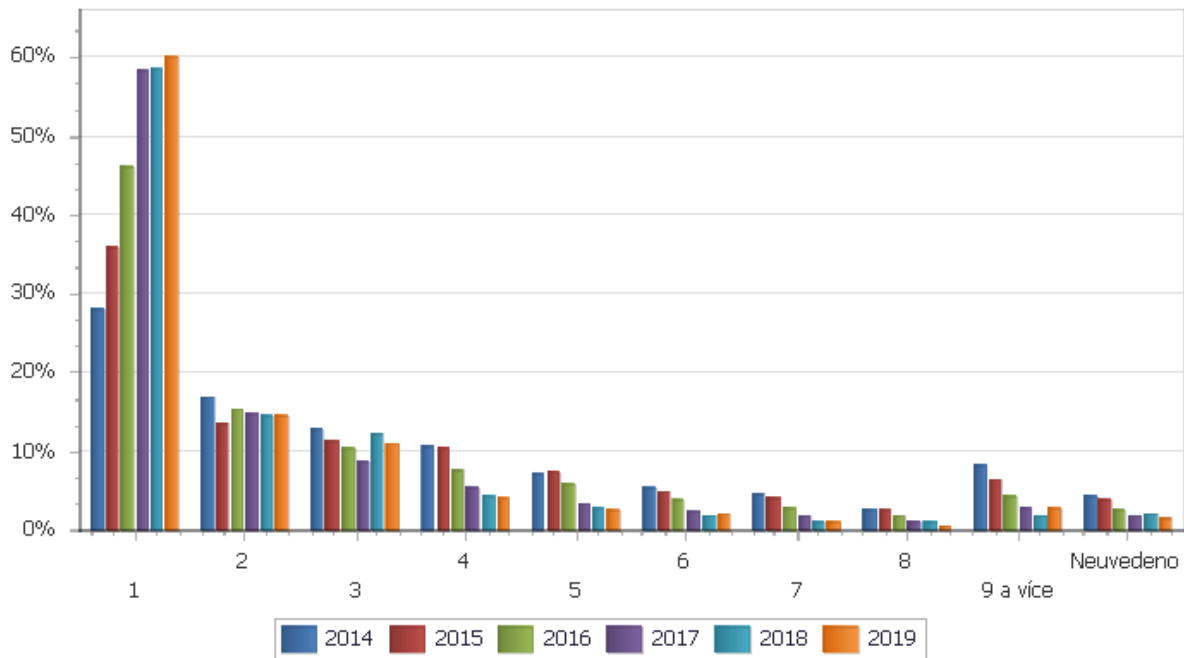
Rozdělení podle počtu zakázek za rok

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Graf 7 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2014 - 2019 (veřejný zadavatel, služby)

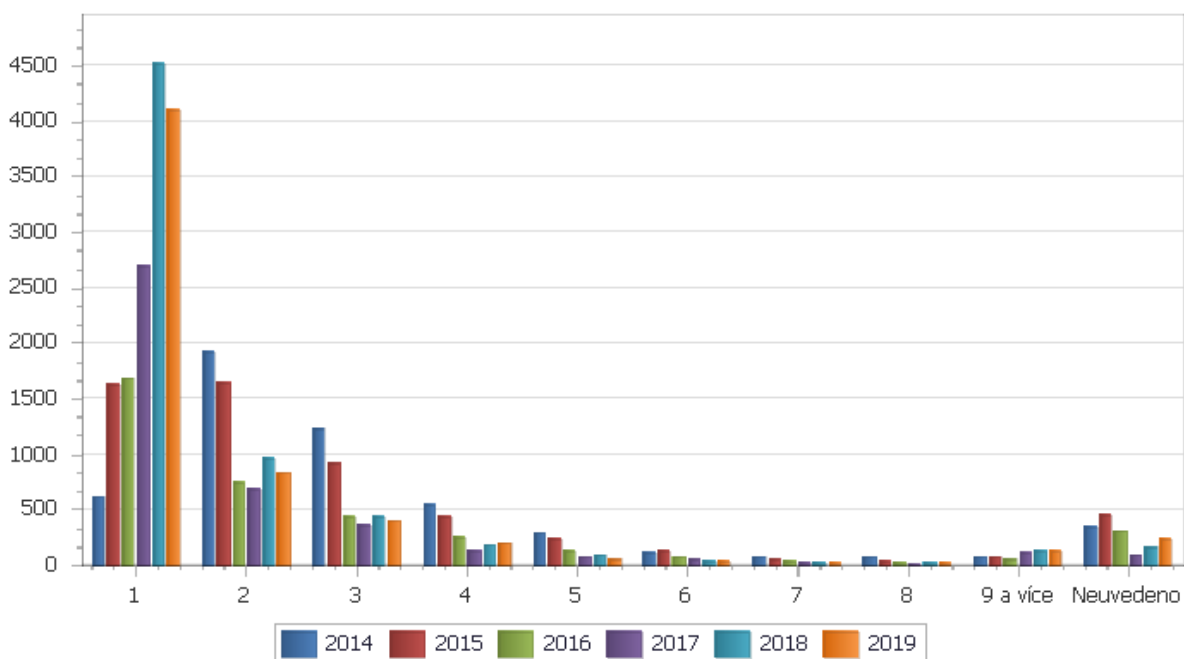
Rozdělení podle procenta zakázek za rok

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Graf 8 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2014 - 2019 (veřejný zadavatel, dodávky)

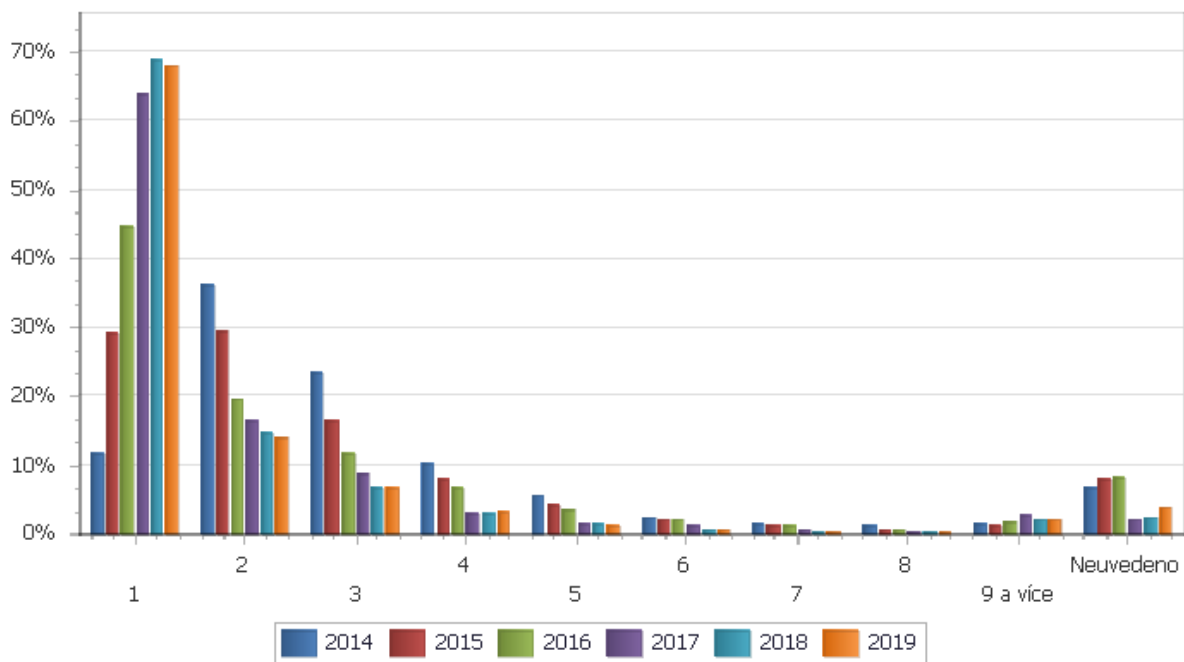
Rozdělení podle počtu zakázek za rok

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Graf 9 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2014 - 2019 (veřejný zadavatel, dodávky)

Rozdělení podle procenta zakázek za rok

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

2.2.5. Podíl veřejných zakázek, které byly rozděleny na části

Zadavatel je oprávněn rozdělit veřejnou zakázku na části, pokud to umožňuje povaha předmětu veřejné zakázky, a pokud bude zakázka realizována v režimu, který je odvozen od součtu předpokládaných hodnot všech jejích částí. Důvodem pro rozdělení zakázky na části může být například zajištění účasti většího množství dodavatelů nebo umožnění přístupu menších, regionálních dodavatelů.

V roce 2019 dosáhl podíl zakázek dělených na části 13 % z celkového počtu zadaných zakázek, tj. podobně jako v roce 2018, z hlediska finančního objemu ovšem podíl zakázek dělených na části meziročně klesl (z 25 % v roce 2018 na 14 % v roce 2019).

Tabulka 14 Podíl veřejných zakázek (ne)dělených na části za roky 2019 a 2018

Rok	2019		2018	
	Počet VZ	Hodnota VZ v mld. Kč	Počet VZ	Hodnota VZ v mld. Kč
VZ dělené na části	1 818	49	2 034	125
VZ na části nedělené	11 655	293	12 856	375
Celkem	13 473	342	14 890	500

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020 za rok 2019, data za rok 2018 jsou platná ke dni 15. 2. 2019. Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

2.2.6. Hlavní zdroje financování a zakázky spolufinancované z EU

V roce 2019 došlo meziročně k nárůstu podílu objemu zakázek financovaných převážně ze zdrojů z veřejných rozpočtů a státních fondů (ze 45 % na 49 %), stejně tak u zakázek financovaných převážně z fondů EU (ze 17 % na 28 %). Naopak meziročně klesl podíl objemu zakázek financovaných ze soukromých a jiných zdrojů zadavatele (z 37 % na 23 %).

Tabulka 15 Přehled zdrojů financování za rok 2019

Pořadí	Hlavní zdroj financování	Hodnota v mlrd. Kč	Podíl na hodnotě v %
1.	Zdroje z veřejných rozpočtů a státních fondů ČR	166	48,5%
2.	Soukromé a jiné zdroje	80	23,3%
3.	Zdroje z fondů EU	95	27,9%
4.	Neuvedeno	1	0,2%
5.	Vlastní zdroje zadavatele	0,3	0,1%
Celkem		342	100,0%

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.
Položka „Neuvedeno“ znamená, že zadavatel ve formuláři neoznačil žádnou variantu.

Tabulka 16 Přehled zdrojů financování za rok 2018

Pořadí	Hlavní zdroj financování	Hodnota v mlrd. Kč	Podíl na hodnotě v %
1.	Zdroje z veřejných rozpočtů a státních fondů ČR	225	44,9%
2.	Soukromé a jiné zdroje	187	37,3%
3.	Zdroje z fondů EU	87	17,3%
4.	Neuvedeno	1	0,3%
5.	Vlastní zdroje zadavatele	0,6	0,1%
Celkem		500	100,0%

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 15. 2. 2019
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.
Položka „Neuvedeno“ znamená, že zadavatel ve formuláři neoznačil žádnou variantu.

2.2.7. Zvláštní postupy v zadávacím řízení

Rámcové dohody

Rámcová dohoda je písemná smlouva na dobu určitou, uzavřená mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem jsou opakující se dodávky, služby nebo stavební práce s obdobným předmětem plnění. Jedná se o jeden z nástrojů, který zvyšuje flexibilitu při nakupování od externích subjektů.

Počet uzavřených rámcových dohod se meziročně téměř třikrát snížil, zatímco objem reálného plnění se snížil takřka třináctkrát. Výraznější pokles byl zaznamenán v případě veřejných zadavatelů. V případě rámcových dohod jsou tyto výrazné výkyvy běžné, protože jsou uzavírány na víceleté období a dílčí zakázky jsou zadávány nerovnoměrně v čase.

Tabulka 17 Přehled uzavřených rámcových dohod za rok 2019

Druh zadavatele	Počet rámcových dohod	Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč
Veřejný	264	4,4
Sektorový	33	2,7
Celkem	297	7,1

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Pozn. Počet rámcových dohod udává počet zadaných veřejných zakázek v daném roce, jejichž výsledkem bylo uzavření rámcové dohody. Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč udává reálně čerpané prostředky prostřednictvím rámcových dohod v daném roce.

Tabulka 18 Přehled uzavřených rámcových dohod za rok 2018

Druh zadavatele	Počet rámcových dohod	Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč
Veřejný	853	68,3
Sektorový	100	25,6
Celkem	953	94,0

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 15. 2. 2019

Pozn. Počet rámcových dohod udává počet zadaných veřejných zakázek v daném roce, jejichž výsledkem bylo uzavření rámcové dohody. Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč udává reálně čerpané prostředky prostřednictvím rámcových dohod v daném roce.

Dynamický nákupní systém

Dynamický nákupní systém (dále jen „DNS“) je plně elektronický systém, který umožňuje zadavatelům opakovaně pořizovat běžné, jednoduché dodávky, služby či stavební práce. Zadavatel zavede DNS v zadávacím řízení, ve kterém postupuje přiměřeně podle pravidel pro užší řízení. Zadavatel uveřejněním oznámení o zakázce ve Věstníku vyzve neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v DNS. Dodavatelé mají ovšem možnost zařadit se do DNS po celou dobu jeho trvání.

V České republice bývá dlouhodobě zaváděno několik desítek DNS ročně, dosud využívali tento institut výlučně veřejní zadavatelé. V roce 2019 byly nově zjištěny 2 zahájené zakázky sektorových zadavatelů na zavedení DNS. Meziročně došlo k poklesu počtu zavedených DNS o 55%. Zvýšil se ale objem reálně vynaložených finančních prostředků v rámci DNS z 3,7 na 4,2 mld. Kč.

Tabulka 19 Přehled využití DNS za rok 2019

Druh zadavatele	Počet zavedených DNS	Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč
Veřejný	20	3,6
Sektorový	2	0,6
Celkem	22	4,2

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 14. 2. 2020

Pozn. Počet zavedených DNS udává počet zahájených veřejných zakázek v daném roce. Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč udává reálné čerpané prostředky v rámci DNS v daném roce.

Tabulka 20 Přehled využití DNS za rok 2018

Druh zadavatele	Počet zavedených DNS	Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč
Veřejný	49	3,7
Sektorový	0	0
Celkem	49	3,7

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 15. 2. 2019

Pozn. Počet zavedených DNS udává počet zahájených veřejných zakázek v daném roce. Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč udává reálné čerpané prostředky v rámci DNS v daném roce.

2.3. Veřejné zakázky zadávané na komoditních burzách

Specifickým způsobem zadávání veřejných zakázek je nákup na komoditních burzách. Jedná se o jednu z možností využití JŘBU dle § 64 písm. c) ZZVZ. Tímto způsobem lze pořizovat výhradně dodávky, které jsou předmětem obchodování na komoditních burzách. Podstatou burzovních obchodů je soustředování nabídky a poptávky po určité komoditě do určitého místa a času, a vytváření materiálních a informačních podmínek k tomu, aby zájemci mohli nakupovat a prodávat zboží, které není fyzicky přítomno, za standardizovaných obchodních podmínek. Typickými komoditami, které zadavatelé nakupují na komoditních burzách, jsou elektřina a zemní plyn.

Komoditní burzy jsou upraveny zákonem č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, ve znění pozdějších předpisů. Povolení k provozování komoditní burzy vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu, u burzy zaměřené na zemědělské komodity pak Ministerstvo zemědělství. Komoditní burza slouží výhradně k organizování obchodu se zbožím. Jejím cílem není dosažení zisku a získání prostředků k další podnikatelské činnosti, ale právě jen organizování obchodu a zajištění prostředků pro vlastní provoz a rozvoj.

V současnosti jedinou využívanou komoditní burzou pro realizaci veřejných zakázek je Českomoravská komoditní burza Kladno, která byla založena v roce 1995. Následující tabulka obsahuje informace o kontraktech⁴ veřejných zadavatelů⁵ v letech 2018 a 2019 realizovaných na Českomoravské komoditní burze Kladno. Tyto kontrakty zahrnují jak zakázky malého rozsahu, tak zakázky v režimu ZZVZ zadávané v JŘBU.

Tabulka 21 Kontrakty veřejných zadavatelů na Českomoravské komoditní burze Kladno

Druh komodity	Počet kontraktů		Finanční objem v mil. Kč bez DPH	
	2018	2019	2018	2019
Zemní plyn	3 200	2 920	2 245	2 316
Elektřina	4 223	4 075	3 834	4 440
Ostatní komodity	0	6	0	2
Celkem	7 423	7 001	6 079	6 758

Zdroj: Českomoravská komoditní burza Kladno, 20. 3. 2020

---

⁴ Kontraktem se rozumí uzavřený obchod mezi zadavatelem a dodavatelem, jehož předmětem je přímý nákup komodity, nikoli zprostředkování obchodu burzovním dohodcem.

⁵ Údaje o sektorových zakázkách nemá Českomoravská komoditní burza k dispozici, jelikož ve statistikách obchodů uzavřených obchodními společnostmi není rozlišeno, zda se jedná o veřejnou zakázku či nikoli.

3. Problémy trhu veřejných zakázek identifikované v praxi kontrolních orgánů

3.1. Hlavní identifikované problémy z dozorové činnosti realizované Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek⁶

Vyhodnocení činnosti ÚOHS

V roce 2019 se rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) týkala především zákona o zadávání veřejných zakázek (zákon č. 134/2016 Sb.), i přesto jsou však dosud vedena i správní řízení týkající se postupů zadavatelů v režimu zákona č. 137/2006 Sb., která ÚOHS v souladu s přechodnými ustanoveními posuzuje podle tehdejší právní úpravy, a to nejen ve věcech šetření přestupků – tedy správní řízení zahájená ex officio, ale také o přezkoumání úkonů zadavatele na návrh.

Rozhodovací praxe ÚOHS v roce 2019 vyložila některé nové instituty ZZVZ (určitost vyhrazené změny závazků v zadávacích podmínkách, ukončení zadávacího řízení v důsledku neodeslání oznámení o výběru dodavatele v zadávací lhůtě, vyloučení dodavatele pro nezpůsobilost z důvodu závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem nebo jiným veřejným zadavatelem, nové pojetí sektorové veřejné zakázky) či prohlubovala ustálenou rozhodovací praxi z předchozích dvou let (nové pojetí institutu mimořádně nízké nabídkové ceny ve vztahu k povinnosti vyloučit, důraz na srozumitelnost a úplnost rozhodnutí o námitkách jako nástroje k urychlení celého procesu zadávání). Je třeba si současně posteskhnout, že stále však nevznikla rozhodovací praxe k některým institutům jako je třeba změna závazků ze smlouvy podle § 222 ZZVZ, což by zadavatelská veřejnost jistě kvitovala. Platí, že tato problematika se před ÚOHS dostává jen opravdu v minimální míře a ani rok 2019 nepřinesl změnu z hlediska absence zásadních pravomocných rozhodnutí Úřadu vztahujících se k této problematice. K otázce změny závazků tak v důsledku absence rozhodovací praxe lze za ÚOHS uvést, že jediným bezpečným řešením pro všechny zúčastněné, tj. jak pro zadavatele, tak i dodavatele je v současné době následovat doporučení uvedená ve stanovisku Ministerstva pro místní rozvoj k této otázce, byť může být mnohými považováno za příliš striktní. Je třeba si také uvědomit, že určující a zásadní pro vyřešení všech výkladových nejasností spojených s aplikací ustanovení čl. 72 Směrnice týkající se změny závazků

---

⁶ Podklady pro tuto podkapitolu byly poskytnuty Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže

ze smlouvy bude až rozhodovací praxe Soudního dvora Evropské unie, nikoli českých správních soudů.

I když odpovědnost za metodické vedení v oblasti veřejného investování má Ministerstvo pro místní rozvoj, i ÚOHS vyvíjel v roce 2019 rozsáhlou osvětovou činnost v oblasti zadávání veřejných zakázek.

ÚOHS v roce 2019 vydal dva díly publikace Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek.

S ohledem na stále se opakující základní pochybení zadavatelů při zadávání veřejných zakázek se Úřad prostřednictvím zmíněné publikace pokusil (nejen) zadavatelům přiblížit význam a účel jednotlivých základních a klíčových institutů zadávání veřejných zakázek i způsob, jakým o nich ÚOHS coby orgán dozoru uvažuje. Publikace obsahuje také propojení na již existující metodiky a judikaturu správních soudů.

První díl publikace vysvětluje, co je veřejná zakázka a kdo je veřejným zadavatelem a proč je důležité dodržovat při veřejném zadávání zásady transparentnosti, nediskriminace, rovného přístupu k dodavatelům a přiměřenosti.

Druhý díl publikace se zaměřil na jednotlivé druhy zadávacího řízení a obsahoval rady, co vše by měl zadavatel při výběru konkrétního druhu zvažovat. Pozornost druhého dílu byla dále věnována kvalifikaci dodavatelů a způsobům prokazování základní a profesní způsobilosti, ekonomické a technické kvalifikace. Závěrečnou část průvodce pak tvoří kapitola o hodnocení nabídek, ať už jde o hodnocení na cenu, cenu a kvalitu nebo pokročilejší metody hodnocení, jako jsou například náklady životního cyklu. Text doprovází řada příkladů z praxe a tipy pro zadavatele.

Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek byl ukončen třetím dílem v roce 2020, který je věnován zejména postupu zadavatele po podání nabídek, ukončení zadávacího řízení, uveřejňovacím povinnostem a ochraně proti nesprávnému postupu zadavatele, tzn. institutu námitek a rozhodování o nich a řízení u ÚOHS.

V rámci osvětové činnosti ÚOHS navázal spolupráci se Svazem měst a obcí ČR a připravil pro malé obce vzdělávací program zaměřený primárně na vícekritériální hodnocení. První školení proběhla v listopadu 2019 na Příbramsku a Zlínsku a tato aktivita ÚOHS pokračuje i v roce 2020.

Zástupci ÚOHS se v roce 2019 účastnili odborné diskuse na různých konferencích týkajících se zadávání veřejných zakázek v oblasti zdravotnictví, problematiky změny závazků ze smluv apod. a osvětově působili na dalších konferencích a akcích.

Je třeba férově přiznat, že ÚOHS v rámci své činnosti identifikoval i určité problémy. Při šetření některých případů v roce 2019 byla rychlost přezkumu u některých složitých

případů negativně ovlivňována komplikacemi při zadávání znaleckých posudků. Správní soudy a správní řád v určitých případech (pokud není dána dostatečná odbornost úředních osob) zavazují ÚOHS k zadání externího znaleckého posudku, ÚOHS však má často problémy nalézt znalce ochotného být ustanoven a podat znalecký posudek. Lze se jen domnívat, zda neochota znaleckých ústavů či znalců podat posudek pro ÚOHS může být dána relativně nízkou výší maximální možné odměny, obavami z možného napadání odbornosti posudku apod. ÚOHS by velmi uvítal, kdyby v této oblasti došlo v budoucnu k nějaké zásadní změně směrem k lepšímu.

I přes výše uvedené se ÚOHS v roce 2019 nadále dařilo udržet průměrnou lhůtu rozhodování významně pod hranicí stanovenou správním řádem a zkrátit ji v I. stupni oproti předchozímu roku na 30,5 dnů z 38 a ve II. stupni na 54 dnů z 57. Pokud jsou tedy občas některými nevládními organizacemi veřejně prezentovány závěry ohledně zdoluhavosti a nefunkčnosti přezkumu postupu zadavatelů, nelze než dovodit, že případné prodlevy v rámci soustavy přezkumných orgánů nemohou být rozhodně přisuzovány právě ÚOHS.

Pro případy, kdy je ze skutkových okolností jasně seznatelné, že jednání zadavatele naplnilo některou ze skutkových podstat přestupku, využíval ÚOHS i v roce 2019 hojně institut příkazu, který díky tomu, že se jedná o první úkon v řízení, ale zároveň zadavatele seznamuje se všemi důležitými rozhodnými skutečnostmi i právními argumenty, urychluje přezkumnou činnost ÚOHS a šetří zdroje účastníků správních řízení.

V rámci své dozorové pravomoci rovněž vykonával kontrolní činnost podle zákona č. 255/2012 Sb., kontrolního řádu. V rámci kontrolní činnosti ÚOHS v roce 2019 zahájil 22 kontrol, z nichž v roce 2019 bylo ukončeno 13 kontrol. Na základě kontrol zahájených v roce 2019 bylo ke dni 31. 12. 2019 zahájeno 19 správních řízení. V rámci kontrolní činnosti ÚOHS v roce 2019 zároveň ukončil 8 kontrol, které byly zahájeny v roce 2018 a na základě kterých bylo v roce 2019 zahájeno 10 správních řízení. Nadto bylo v roce 2019 rovněž zahájeno 1 správní řízení na základě kontroly zahájené a ukončené v roce 2018.

Jako nejčastější porušení (celkem v šesti kontrolách z celkového počtu 21 ukončených kontrol) bylo kontrolujícími osobami konstatováno porušení postupu zadavatele spočívající v nezadání veřejné zakázky v některém z druhů zadávacích řízení uvedených v § 3 zákona. Dále bylo ve čtyřech kontrolách kontrolujícími osobami konstatováno porušení postupu zadavatele při plnění uveřejňovacích povinností ve vztahu k uzavřené smlouvě na veřejnou zakázku podle § 147a odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v rozhodném znění, a/nebo podle § 219 odst. 1 zákona, ve čtyřech kontrolách konstatováno porušení postupu

zadavatele při plnění povinnosti vyzvat vybraného dodavatele k předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o jeho kvalifikaci a informací a dokladů o skutečném majiteli vybraného dodavatele, resp. při plnění povinnosti zjistit údaje o skutečném majiteli vybraného dodavatele, ve třech kontrolách konstatováno porušení postupu zadavatele při plnění uveřejňovací povinnosti ve vztahu k oznámení o výsledku zadávacího řízení a ve dvou kontrolách konstatováno porušení postupu zadavatele při plnění uveřejňovací povinnosti ve vztahu k písemné zprávě.

Tabulka 22 Ukončené kontroly v roce 2019

Celkový počet ukončených kontrol v roce 2019	
Zahájeno kontrol v roce 2019	22
z toho ukončeno v roce 2019	13
Počet kontrol zahájených v roce 2018 ukončených v roce 2019	8
Celkem v roce 2019 ukončeno kontrol	21

Ukončené kontroly v roce 2019	počet
bez zjištění porušení kontrolovaného ustanovení	3
se zjištěním porušení kontrolovatelného ustanovení	18
Celkem	21

Zdroj: ÚOHS

Nejčastější pochybení

Z hlediska poměrného zastoupení byly v roce 2019 nejčastěji přezkoumávány veřejné zakázky v oblasti stavebnictví, informačních technologií a zdravotnictví, v menším počtu dodávky dopravních prostředků či v oblasti zajištění dopravní obslužnosti.

Co se týče kategorie zadavatelů, nejčastěji jsou předmětem přezkumu veřejné zakázky zadávané obcemi a městy, zdravotnickými zařízeními, ministerstvy nebo subjekty působícími v oblasti dopravy a výstavby dopravní infrastruktury.

Mezi nejčastější pochybení zadavatelů spadá:

- neurčité a/nebo nejednoznačné vymezení zadávacích podmínek, případně nepřiměřenost zadávacích podmínek vymezených zadavatelem;
- nepřiměřené (diskriminační) nastavení podmínek kvalifikace;
- nerozhodnutí, nebo neúplné vypořádání námitek dodavatele;

- výběr dodavatele, který nesplnil podmínky účasti (z oznámení o výběru dodavatele není zcela zřejmé, že došlo k prokázání kvalifikace apod.)

3.2. Poznatky z výkonu finanční kontroly dodržování ZZVZ v orgánech veřejné správy⁷

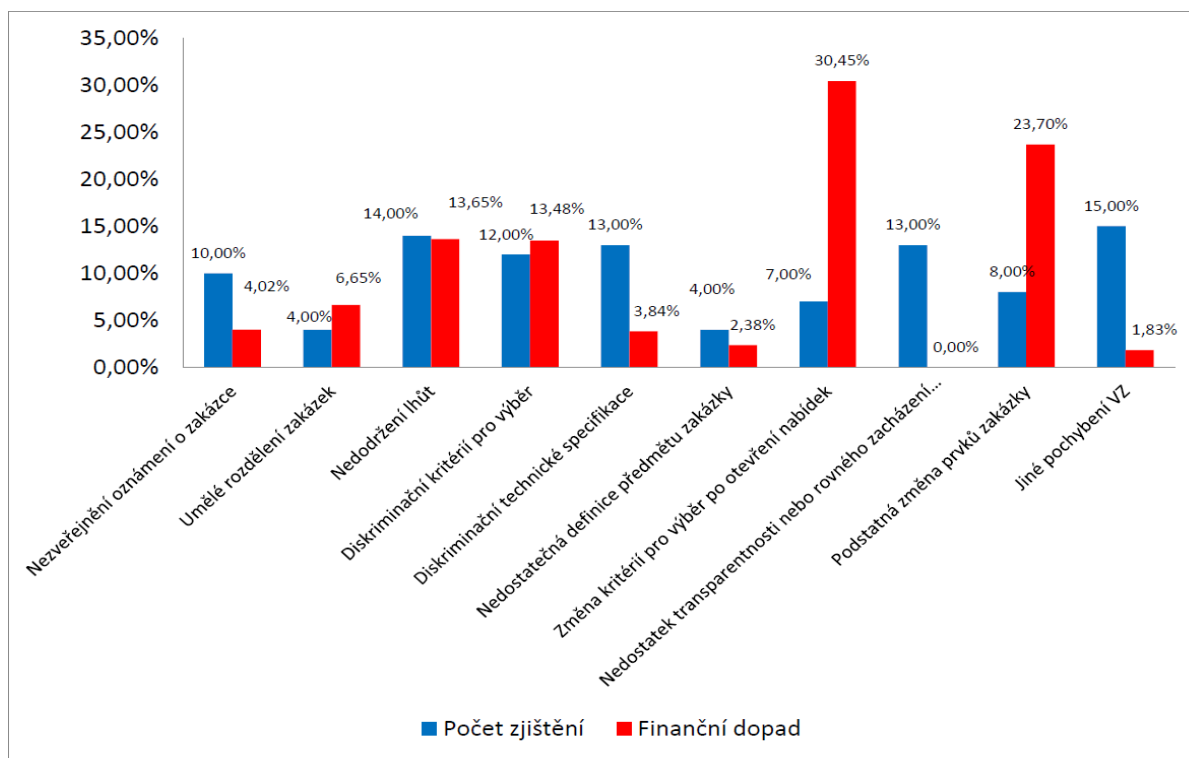
Odbor 52 Auditní orgán

Audit veřejných zakázek v roce 2019 – základní informace

Významnou součástí každého auditu operace je ověření správnosti postupu příjemce dotace při naplňování podmínek pro zadávání veřejných zakázek. Ze strukturované analýzy údajů z provedených auditů operací za rok 2019 vyplývá, že chyby ve veřejných zakázkách, které byly auditem zjištěny, tvoří nadále co do četnosti nejvýraznější podíl na celkové struktuře identifikovaných zjištění, a to 34 % všech zjištění. Na přiloženém grafu je uveden přehled jednotlivých typů pochybení, která byla při auditu operací za uplynulý rok zjištěna a zaznamenána do auditních zpráv.

---

⁷ Podklady pro tuto podkapitolu byly poskytnuty Ministerstvem financí.

Graf 9 Jednotlivé typy pochybení zjištěné při auditu

Zdroj: ISAO (informační systém Auditního orgánu Ministerstva financí ČR)

Jakkoliv se zjištěná pochybení v auditech provedených za rok 2019 výrazně neliší od typů pochybení identifikovaných v předcházejících obdobích, lze sledovat určitý posun, a to pokud jde o oblasti, v nichž jsou pochybení především identifikována. Problematické oblasti se zvýšeným výskytem chybovosti

- zakázky s technicky náročným či inovativním plněním a zadávání složitých technologických celků u projektů v oblasti vědy a výzkumu;
- zakázky na pořizování komplexních dodávek v oblasti ICT, zejména vzdělávacími institucemi jako zadavateli;
- zakázky pořizované tzv. nezadavateli, tj. soukromými podnikatelskými subjekty, zadávané mimo režim ZZVZ podle podmínek poskytovatele dotace.

Obecně by bylo možné shrnout, že z výsledků auditů veřejných zakázek lze vysledovat trend postupného zvyšování úrovně kvality a profesionality zadávání veřejných zakázek, přičemž identifikované problémy se častěji vyskytují v souvislosti se zadáváním technicky velmi náročných a komplexních plnění.

Odbor 17 Kontrola

Odbor 17 – Kontrola Ministerstva financí se v rámci výkonu následných veřejnosprávních kontrol dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné

správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, provedených v roce 2019, zaměřil mimo jiné na kontrolu dodržování zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2019 bylo odborem 17 – Kontrola realizováno celkem 8 následných veřejnosprávních kontrol se zaměřením na hospodaření, v rámci kterých bylo dílčí součástí předmětu kontroly také ověřování plnění povinností vyplývajících zadavatelům ze ZZVZ. Porušení tohoto zákona bylo poté identifikováno u 4 veřejnosprávních kontrol.

Kontrola v této oblasti spadá do ověřování hospodárného, účelného a efektivního zajišťování potřeb státních organizací. Odbor 17 – Kontrola nahlíží na vybraná ustanovení ZZVZ jako na prostředek vytvářející prostor pro řádnou hospodářskou soutěž, která je klíčová zejména pro zajišťování hospodárnosti výdajů souvisejících se získáním plnění. Odbor 17 – Kontrola naopak není kontrolním orgánem, který by v rámci svých kompetencí plošně mapoval naplňování veškerých povinností vyplývajících ze zákona o zadávání veřejných zakázek. Při stanovení předmětu kontroly, včetně jejích dílčích součástí, je uplatňován rizikový přístup a snaha o cílené zaměření prověřování na klíčové procesní úkony, které propojují jednotlivé zákonné povinnosti do celkového kontextu řádného hospodaření s veřejnými prostředky. Přehled poznatků z provedené kontrolní činnosti se tak váže na množinu vstupních prověřovaných rizik a neposkytuje přehled chybovosti veškerých povinností vyplývajících z příslušných zákonů.

Mezi oblasti s vyšší četností identifikovaných nedostatků v roce 2019 patří:

- nesprávné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, v důsledku čehož došlo k zadání veřejné zakázky v nesprávném režimu mimo zadávací řízení. Veřejné zakázky byly zadány v režimu veřejné zakázky malého rozsahu (dále také „VZMR“), ačkoli měl být použit přísnější režim pro podlimitní případně nadlimitní veřejné zakázky. Uvedeným jednáním rovněž došlo k rozdělení veřejné zakázky způsobem, který je v rozporu s ustanovením § 35 ZZVZ. Dělení zakázek do vyššího počtu zakázek malého rozsahu bylo také důsledkem nevhodně nastaveného systému plánování a nedodržení sčítací povinnosti. Uvedený postup mohl ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť nelze vyloučit možnost, že pokud by bylo provedeno zadávací řízení podle ZZVZ, mohly být obdrženy i jiné nabídky od dalších dodavatelů, kteří mohli nabídnout výhodnější podmínky plnění;
- diskriminační vymezení předmětu veřejné zakázky (zejména při zadávání VZMR) odrážející osobní preference zadavatele vůči značkám a konkrétním produktům, limitující zajištění relevantního rozsahu potřeb úřadu účelným, efektivním

a hospodárným způsobem. Diskriminační vymezení předmětu veřejné zakázky vedlo ve svém důsledku ke snížení míry hospodárnosti získaného plnění;

- neprovedení řádné hospodářské soutěže kvůli nedůvodnému použití obecné výjimky z povinnosti zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení s odkazem na snahu o ochranu utajovaných informací. Existence utajované informace přitom nebyla ve zkoumaných případech prokazatelně nezbytná pro sestavení a podání nabídky, ani pro stanovení nabídkové ceny. Záměr spočívající v ochraně utajované informace tak nebránil konání otevřené soutěže bez omezení okruhu možných dodavatelů a získání možného ekonomicky výhodnějšího plnění. Důvod, který byl použit pro uplatnění výjimky nezadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, tj. ochrana utajované informace, nebyl v průběhu procesu zadávání veřejné zakázky, resp. uzavření smlouvy, naplněn.

Identifikace hlavních problémových skupin zadavatelů není možná s ohledem na to, že uvedené nedostatky byly zjištěny u zadavatelů bez společného jednotícího prvku (např. právní forma, kapitola státního rozpočtu, velikost organizace nebo klasifikace ekonomických činností). Stejně tak **identifikace hlavních problémových typů zakázek** z hlediska předmětu plnění není možné, jelikož v prověřovaných případech byly na základě uplatnění rizikového přístupu do kontrolovaného vzorku zařazeny zakázky s různými předměty plnění.

Trendy z ověřování dodržování ZZVZ

Obdobně jako v letech předchozích byly i v roce 2019 zaznamenány četné případy přímých objednávek vybraným dodavatelům, u kterých by v případě pečlivějšího prověření možností na trhu způsobem respektujícím základní zásady pro přístup zadavatele k realizaci veřejných zakázek mohlo být dosaženo dodatečných úspor (tj. zvýšení míry dosažené hospodárnosti souvisejících výdajů). Na základě získaných informací z provedených kontrol lze konstatovat, že realizace výdajů vícero státních organizací probíhala z podstatné části prostřednictvím veřejných zakázek malého rozsahu. Zákonná úprava procesů a pravidel pro zadávání těchto zakázek je však poměrně stručná. Tato skupina zakázek zároveň není standardně předmětem dohledové činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Kombinace těchto predispozic vytváří prostor, v rámci kterého různí zadavatelé mohou přistupovat k realizaci zakázek malého rozsahu zcela individuálním způsobem. Uvedená skutečnost z podstatné části vysvětluje zjištěnou vyšší míru chybovosti v rámci realizace veřejných zakázek malého rozsahu v přímé souvislosti se zajišťováním účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti souvisejících výdajů.

Údaje z IS FKVS

V oblasti veřejných zakázek byly nedostatky zjišťovány zejména na základě provedených veřejnosprávních kontrol. Nejčastější pochybení jsou identifikovány:

- porušení zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace;
- nesprávné určení předpokládané hodnoty;
- porušení některých vnitřních předpisů k zadávání veřejných zakázek, především u veřejných zakázek malého rozsahu.

3.3. Hlavní identifikované problémy z kontrol realizovaných Nejvyšším kontrolním úřadem v oblasti veřejných zakázek

Působnost Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) ke kontrole veřejných zakázek je dána ustanovením § 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. NKÚ provedl v roce 2019 celkem 32 kontrolních akcí. Ve většině z nich podrobil kontrole postupy zadavatelů při zadávání nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek a zakázek malého rozsahu, a to jak dle zákona č. 134/2016 Sb., tak i vzhledem k vymezenému kontrolovanému období, dodržování povinnosti vyplývajících pro zadavatele z již neúčinného zadávacího zákona č. 137/2006 Sb.

I. KONTROLA ICT PROJEKTŮ

Mezi dominující a přetrvávající zjištění dlouhodobě patří oblast vytváření a dalšího rozvoje informačních a komunikačních technologií:

- zadání veřejných zakázek o celkovém objemu přes 400 mil. Kč nesoutěžními postupy prostřednictvím jednacích řízení bez uveřejnění a s tím související prohloubení závislosti na stávajícím dodavateli ICT služeb. Kontrolovaná osoba přitom nerespektovala pravidla pro schvalování ICT projektů hlavním architektem eGovernmentu;
- porušení zásady diskriminace - omezení okruhu potenciálních dodavatelů standardních hardwarových produktů specifikací produktů stávajícího dodavatele informačního systému. Bylo zjištěno, že o účasti potenciálních uchazečů o veřejnou zakázku na rozšíření infrastruktury informačního systému v otevřeném řízení ve skutečnosti rozhodoval stávající dodavatel, neboť zadavatel podmínil dodávku poptávaných služeb jejich zajištěním pracovníky tohoto stávajícího dodavatele. Podle zjištění NKÚ zadavatel pořídil některé komponenty za jednotkovou cenu 2,62krát vyšší, než za jakou je pořídil v přibližně stejné době jiný subjekt hospodařící s veřejnými prostředky;
- podíl finančního objemu ICT zakázek souvisejících s vývojem určitého informačního systému, které byly zadány bez hospodářské soutěže, v letech 2011 až 2017 činil 45 % z celkové výše cca 5 mld. Kč.

NKÚ se dlouhodobě a systematicky věnuje kontrole ICT projektů. Zjištěné nedostatky, spočívající zejména v neoprávněném využívání jednacích řízení bez uveřejnění nebo tzv. inhouse výjimek, mají zásadní dopad na hospodárnost, efektivnost a účelnost vynakládání finančních prostředků.

II. KONTROLA DOPRAVNÍCH STAVEB A DODÁVEK

- ceny vybraných (vítězných) uchazečů v 17 z 33 dokončených zadávacích řízení na dodavatele stavebních prací, které byly zahájeny v letech 2013 až 2018, byly o více než 30 % nižší oproti předpokládané hodnotě veřejné zakázky, konkrétně o 30,3 % až 48,5 %. Porovnání ocenění vybraných položek jednotkových cen stavebních prací kontrolovaných staveb ukázala, že ceny stanovené závazným podkladem pro oceňování projektů staveb nebyly účinným nástrojem pro hospodárnou realizaci staveb a stanovení předpokládané hodnoty v zadávacích řízeních na výběr dodavatelů stavebních prací;
- NKÚ zjistil, že v 67 % zadávacích řízení na nákup dopravních prostředků byla podána pouze jedna nabídka. V oblasti nákupu vozidel tak probíhala soutěž jen v omezené míře, přestože pro jednotlivé předměty plnění existovalo více potenciálních dodavatelů. NKÚ u těchto veřejných zakázek dále shledal porušení zásady přiměřenosti u stanovení kritéria technické kvalifikace, v dalším případě došlo k neoprávněnému vyloučení společné nabídky více dodavatelů z důvodu nesplnění požadované kvalifikace.

III. DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Z výsledků kontrolních akcí ukončených v roce 2019 je zřejmé, že v postupech zadavatelů přetrvávají i další nedostatky:

- omezování hospodářské soutěže;
- neoprávněné rozdělení veřejné zakázky - zadání formou veřejných zakázek malého rozsahu, ačkoliv se věcně, časově i funkčně jednalo o související zakázky, u kterých smlouvy měly být uzavřeny na základě výběru dodavatele v některém z druhů zadávacích řízení;
- při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu – neprovedení průzkumu trhu, přímý výběr dodavatele;
- nedodržení procesních lhůt stanovených zákonem.

NKÚ v řadě případů konstatoval porušení rozpočtové kázně, neboť kontrole je podrobena nejen dodržování zákonem stanovených procesních postupů zadavatelů, ale také dosažení odpovídající ceny za poskytnutá plnění s ohledem na dodržování zásad 3E, tj. hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti nakládání s peněžními prostředky.

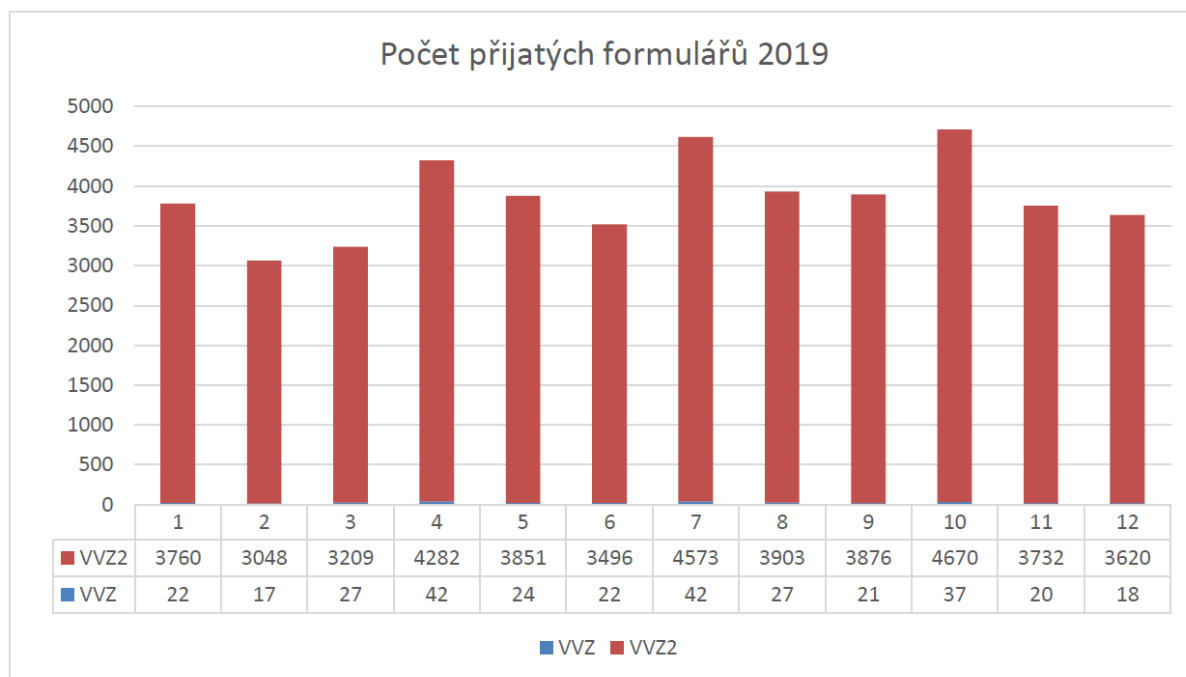
4. Informační systém o veřejných zakázkách

4.1. Věstník veřejných zakázek

V roce 2019 docházelo pouze k dílčím úpravám Věstníku souvisejícím se zvýšením uživatelského komfortu či nasazením novějších verzí XSD schémat z TED (Úřední věstník EU pro veřejné zakázky). Došlo k aktualizaci metodických pokynů a návodů pro zadavatele a průběžně probíhala ze strany pracovníků MMR a provozovatele Věstníku metodická podpora uživatelů, kteří tak začali využívat všechny možnosti, které jim dává ZZVZ.

V roce 2019 bylo ve Věstníku uveřejněno celkem 46 020 formulářů. Následující graf ukazuje rozložení počtu uveřejněných formulářů v průběhu roku.

Graf 10 Počty formulářů uveřejněných ve Věstníku během roku 2019

Zdroj: Věstník veřejných zakázek

V roce 2019 také probíhaly na úrovni Evropské Komise (EK) konzultace k nové podobě formulářů, tzv. eForms. Dle plánu EK by nové verze měly být využívány od roku 2022.

4.2. Informační systém o veřejných zakázkách a modul SKD

V roce 2019 docházelo pouze k drobným úpravám ISVZ v návaznosti na nové verze XSD schémat z TED. Na Portále o veřejných zakázkách a koncesích byly uveřejňovány pravidelné čtvrtletní statistiky veřejných zakázek a MMR dále poskytovalo statistické výstupy na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném

přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, nebo na základě požadavků ostatních resortů.

Jedním s významných modulů ISVZ je nadále Seznam kvalifikovaných dodavatelů (dále jen „SKD“), který umožňuje zapsaným dodavatelům prokázat v zadávacím řízení splnění základní a profesní kvalifikace předložením výpisu ze SKD. K 31. 12. 2019 bylo v SKD zapsáno celkem 3 019 dodavatelů.

Správní řízení o zapsání zahraničních dodavatelů do SKD je oproti zápisu tuzemských dodavatelů třikrát až čtyřikrát delší. Tato skutečnost je způsobena tím, že zahraniční dodavatelé mají většinou problém se přizpůsobit nárokům české legislativy na prokázání kvalifikace v rozsahu uvedeném v žádosti o zápis do SKD a současně delšími doručovacími lhůtami oproti českým dodavatelům, kteří využívají majoritně datové schránky.

Následující tabulka obsahuje podrobnější údaje ohledně správních řízení v letech 2019 a 2018.

Tabulka 23 Statistiky správních řízení týkajících se SKD

Rok		2019	2018
Počet č.j. celkem		6 020	5 924
Z toho:	Každoroční potvrzení*	3 269	3 034
	Ostatní pošta	2 751	2 890
Zahájená správní řízení		1 467	1 389
Z toho:	Zápisy do SKD	566	533
	Změny	896	849
	Žádosti o vyřazení	5	7

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách

* Dodavatelé zapsaní v SKD jsou povinni každoročně písemně potvrdit, že u nich nedošlo ke změně údajů evidovaných v SKD.

Další tabulka zahrnuje údaje o počtech a formách vydaných výpisů ze SKD v posledních 2 letech.

Tabulka 24 Statistiky vydaných výpisů ze SKD

Rok	2019	2018
Výpisy vygenerované pro CzechPoint	7 005	10 366
Výpisy vygenerované na webovém portálu ISVZ	42 055	23 101
Výpisy vydané MMR*	218	253

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách

* většinou jsou vyžadovány vícečetné kopie, převážně se pak opatřují apostilou pro využití v zahraničí

Závěr

Z hlediska právního prostředí v oblasti veřejných zakázek v roce 2019 nedošlo k žádným zásadním novelizacím ZZVZ, které by měly podstatnější vliv na stávající podobu zadávání veřejných zakázek. Ministerstvo pro místní rozvoj však v tomto roce zahájilo přípravu technické novely ZZVZ, která by měla být zatím nejrozsáhlejší novelizací ZZVZ od doby jeho vyhlášení v roce 2016.

V roce 2019 došlo ve srovnání s rokem 2018 k nárůstu celkového trhu veřejných zakázek o téměř 33 mld. Kč na 666 mld. Kč, což bylo způsobeno zejména dobrou makroekonomickou situací v zemi. U zakázek sledovaných v ISVZ došlo meziročně k poklesu finančního objemu z 500 na 342 mld. Kč (bez DPH). Podíl hodnoty zakázek evidovaných v ISVZ na celkovém trhu veřejných zakázek se tak v roce 2019 vrátil k hodnotám dlouhodobého průměru, a to na cca 61 %.

Dominantním druhem zadávacího řízení zůstalo stejně jako v minulých letech otevřené řízení s podílem 42 % na celkovém finančním objemu zakázek veřejných zadavatelů evidovaných v ISVZ s tím, že podíl na celkovém počtu realizovaných otevřených řízení stoupl o 0,3 p.b. na 44,8%. Negativně lze hodnotit fakt, že podíl zakázek v JŘBU stoupl na 7,5 % celkového objemu zakázek veřejných zadavatelů, což je meziroční nárůst o téměř 3 p.b.

Ukazatel průměrného počtu podaných nabídek, který u zakázek veřejných zadavatelů dosáhl v roce 2019 hodnoty pouhých 1,68. Dodavatelé tak pravděpodobně za dobré makroekonomické situace ztráceli zájem ucházet se o veřejné zakázky a preferovali spíše obchody v rámci soukromého sektoru.

Dozorové a kontrolní orgány v roce 2019 vyložily některé nové instituty ZZVZ (určitost vyhrazené změny závazků v zadávacích podmínkách, ukončení zadávacího řízení v důsledku neodeslání oznámení o výběru dodavatele v zadávací lhůtě, apod.) a prohlubovaly ustálenou rozhodovací praxi z předchozích dvou let. ÚOHS navíc v roce 2019 vydal dva díly publikace Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek. Ze strukturované analýzy údajů z provedených auditů operací resortu financí za rok 2019 vyplývá, že chyby ve veřejných zakázkách, které byly auditem zjištěny, tvoří nadále co do četnosti nejvýraznější podíl na celkové struktuře identifikovaných zjištění, a to 34 % všech zjištění. Současně však existuje nesoulad u aplikace konstrukce lhůty k zakazu uzavření smlouvy obsažené v důvodové zprávě k § 246 zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy někteří zadavatelé mají za to, že ÚOHS vydává předběžná opatření, kterými zakazuje uzavřít smlouvu, a to až do pravomocného rozhodnutí ve věci samé i v případech, kdy na prvním stupni orgánu dohledu došlo k zamítnutí návrhu dodavatele v celém rozsahu.

Přehled zpracovatelů podkladů pro Výroční zprávu

MMR, Odbor práva veřejných zakázek: kapitola 1.

MMR, Odbor národních a EU informačních systémů: Úvod, kapitola 2., 4. a Závěr

doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D., VŠE Praha: kapitola 2.1.

Českomoravská komoditní burza Kladno: kapitola 2.3.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: kapitola 3.2.

Ministerstvo financí, Centrální harmonizační jednotka: kapitola 3.3.

Přehled použitých tabulek

Tabulka 1	Základní údaje o trhu veřejných zakázek (VZ) v letech 2014 – 2019 ..	9
Tabulka 2	Podíl prostředků alokovaných veřejnými a sektorovými zadavateli na celkové velikosti trhu veřejných zakázek	9
Tabulka 3	Podíl objemu finančních prostředků VZ evidovaných ISVZ na celkovém trhu veřejných zakázek	10
Tabulka 4	Zadávací řízení (ZŘ) zahájená v roce 2019	12
Tabulka 5	Veřejné zakázky zadané v roce 2019	13
Tabulka 6	Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2019	13
Tabulka 7	Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2018	14
Tabulka 8	Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2019	14
Tabulka 9	Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2018	15
Tabulka 10	Statistika zadanych veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2019	16
Tabulka 11	Statistika zadanych veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2018	16
Tabulka 12	Počet a hodnota realizovaných soutěží o návrh	17
Tabulka 13	Podíl veřejných zakázek (ne)dělených na části za roky 2019 a 2018	24
Tabulka 14	Přehled zdrojů financování za rok 2019	25
Tabulka 15	Přehled zdrojů financování za rok 2018	25
Tabulka 16	Přehled využití rámcových dohod za rok 2019	26
Tabulka 17	Přehled využití rámcových dohod za rok 2018	26
Tabulka 18	Přehled využití DNS za rok 2019	27
Tabulka 19	Přehled využití DNS za rok 2018	27
Tabulka 20	Kontrakty veřejných zadavatelů na Českomoravské komoditní burze Kladno	28
Tabulka 21	Ukončené kontroly v roce 2019	32
Tabulka 22	Statistiky správních řízení týkajících se SKD	40
Tabulka 23	Statistiky vydaných výpisů ze SKD	40

ISBN 978-80-7538-283-2